

Interne notater

STATISTISK SENTRALBYRÅ

85/39

23. oktober 1985

Dokumentasjon: Husholdningenes innkjøps-
planer, 4. kvartal 1983 - 4. kvartal 1984

av

Arne Faye

Statistisk sentralbyrå

Ø18452VLØ

INNHold

	Side
1. Innledning	1
2. Planlegging og gjennomføring	1
2.1. Planlegging	1
2.2. Undersøkelsen i 4. kvartal 1983	1
2.3. Intervjuernes vurdering	2
2.4. Undersøkelsen i 1. kvartal 1984	4
2.5. Endelig opplegg, fra 2. kvartal 1984	4
2.6. Utvalg	4
2.7. Datainnsamling	6
3. Feilkilder og mål for usikkerhet i resultatene	6
3.1. Utvalgsvarians	6
3.2. Usikkerhet til forskjeller og trender	7
3.3. Frafall	9
3.4. Andre mulige feilkilder	12
4. Begreper og kjennemerker	13
Vedlegg	
1. Skjema og relativ svarfordeling, 4. kvartal 1983	15
2. Skjema og relativ svarfordeling, 1. kvartal 1984	21
3. Skjema 4. kvartal 1984 og relativ svarfordeling 2.-4. kvartal 1984	29
4. Instruks og orientering for intervjuerne	37
5. Rapportskjema for intervjuernes vurdering	43

1. INNLEDNING

Intervjuundersøkelser om husholdningenes innkjøpsplaner, forventninger om økonomisk utvikling, arbeidsledighet mv., har i en årrekke vært gjennomført i EF-landene, og i Sverige, USA og Canada. Den første norske undersøkelsen ble gjennomført av Statistisk Sentralbyrå etter oppdrag fra Norges Bank i 4. kvartal 1983. Videre ble det gjennomført kvartalsvise undersøkelser i 1984. Tilsvarende undersøkelser blir også gjennomført i 1985.

Resultatene fra undersøkelsene skal først og fremst nyttes i den løpende vurdering av konjunktursituasjonen som blir utført av Norges Bank, men også Statistisk Sentralbyrå og Finansdepartementet er interessert i disse opplysningene for sine konjunkturanalyser.

Denne rapporten behandler opplegg og gjennomføring av undersøkelsene 4. kvartal 1983 til 4. kvartal 1984, vurdering av feilkilder og mål for usikkerhet i resultatene, og litt om begreper og kjennemerker i undersøkelsen.

2. PLANLEGGING OG GJENNOMFØRING

2.1. Planlegging

Drøftingene om en undersøkelse om husholdningenes innkjøpsplaner i Norge startet sommeren 1983. Norges Bank gav i oktober 1983 tilsagn om å finansiere en norsk konsumentrundspørring i 4. kvartal 1983. Banken har videre finansiert størstedelen av kostnadene ved de kvartalsvise undersøkelser i 1984 og 1985.

Undersøkelsene i 4. kvartal 1983 og 1. kvartal 1984 kan karakteriseres som typiske prøveundersøkelser hvor alternative spørsmålsformuleringer, rekkefølgen av spørsmålene, svarene som ble gitt og oppgavegivernes reaksjoner ble grundig vurdert. Fra 2. kvartal 1984 mente en å ha funnet fram til et tilfredsstillende opplegg, og seinere undersøkelser er gjennomført etter dette opplegget.

I oktober 1984 ble det satt ned en arbeidsgruppe med representanter fra Norges Bank og Statistisk Sentralbyrå for å vurdere prosjektets videre utvikling. Grappa kom til at undersøkelsen burde fortsette uendret også i 1985, slik at en fikk mer erfaring med bruk av resultatene.

Fra 2. kvartal 1984 har undersøkelsene omfattet følgende grupper av spørsmål:

- Vurdering av landets økonomiske situasjon på intervjutidspunktet sammenliknet med situasjonen 12 måneder tidligere og med situasjonen om 12 måneder.
- Vurdering av utviklingen i arbeidsledigheten 12 måneder framover.
- Vurdering av prisutviklingen siste 12 måneder og neste 12 måneder.
- Vurdering av endring i husholdningens økonomiske situasjon siste 12 måneder og neste 12 måneder.
- Husholdningens muligheter til sparing neste 12 måneder.
- Planer om større anskaffelser neste 12 måneder.
- Hvordan lånemuligheter og lånebetingelser virker inn på husholdningens innkjøpsplaner.

Den fullstendige utforming av spørsmålene går fram av spørreskjemaene, vedlegg 1-3.

2.2. Undersøkelsen i 4. kvartal 1983

Denne første undersøkelsen var en typisk prøveundersøkelse, og preget av at spørsmålene om prisutviklingen ble stilt i 3 ulike versjoner (A, B og C), med en tredjedel av oppgavegiverne på hvert alternativ.

I alternativ A ble det først spurt om konsumprisene neste 12 måneder ville stige mer, like mye eller mindre enn hva de gjorde siste 12 måneder. For de som svarte mer ble det spurt hvor mye høyere prisstigningen ville bli, med mulighet for valg mellom 1-2 prosent, 3-4 prosent og minst 5 prosent høyere. For de som svarte mindre på innledningsspørsmålet ble det tilsvarende spurt hvor mye lavere prisstigningen ville bli.

Spørsmålene under alternativ B svarte til alternativ A bortsett fra at den faktiske stigning i konsumprisindeksen ble nevnt i innledningsspørsmålet. Spørsmålsstillingen under alternativ A og B svarte stort sett til EF-landenes opplegg.

Innledningsvis i alternativ C ble det spurt om faktisk stigning i konsumprisindeksen siste 12 måneder, og svaralternativene (mindre enn 5, 5-6, 7-8, 9-10, 11 prosent eller mer) ble lest opp. Deretter ble det stilt spørsmål om antatt konsumprisendring neste 12 måneder på samme måte som under alternativ A og B.

Det er liten forskjell i resultatene med hensyn til prisstigningstakt neste 12 måneder for de tre versjonene. Ser vi bort fra de som svarte "Vet ikke", var prosentfordelingen for de tre alternativene:

<u>Tror konsumprisen vil:</u>	<u>Alt. A</u>	<u>Alt. B</u>	<u>Alt. C</u>
- stige mer	36	30	28
- stige omtrent like mye	50	50	51
- vil stige mindre	14	20	21
	(100)	(100)	(100)

Omkring halvparten mente konsumprisindeksen ville stige omtrent like mye neste 12 måneder som den gjorde siste 12 måneder. Det er klart flere som tror prisene vil stige mer neste 12 måneder enn det er som tror prisene vil stige mindre. Andelen som tror prisene vil stige mer neste år enn foregående år er noe høyere for alternativ A (36 prosent) enn for alternativ B (30 prosent). Forskjellen i svarene må skyldes at det under alternativ B (men ikke under A) ble opplyst hvor høy prisstigningen faktisk hadde vært. Spørsmålene var ellers like.

Forsøket med å få oppgavegiverne til å gi direkte anslag på prisstigningen siste 12 måneder i 2-prosent intervaller (spørsmål C9), falt heldig ut. Dette blir ikke gjort i EF-landenes opplegg. Ser en bort fra de som svarte Vet ikke (17 prosent), mente 48 prosent at prisstigningen var 7-8 prosent, mens 90 prosent av svarene lå mellom 5 og 10 prosent. Faktisk økning i Konsumprisindeksen fra oktober 1982 til september 1983 var 7,8 prosent.

2.3. Intervjuernes vurdering

I tilknytting til undersøkelsen i 4. kvartal 1983 gav et utvalg av intervjuerne en systematisk vurdering av spørsmål, intervjueskjema mv. Rapportskjemaet (se vedlegg 5) inneholder blant annet opplysninger fra intervjuerne om hvilke spørsmål som ble misforstått, var vanskelig å forstå, virket belastende eller irriterende, førte til usikkerhet, var spesielt tidkrevende eller burde vært stilt i en annen rekkefølge. Et sammendrag av resultatene fra denne vurderingen er gitt i tabell 1. Kvalitetsvurderingen omfatter 413 enkeltkommentarer til spørsmål, gitt av 63 intervjuere med 339 tildelte intervjuobjekter.

Med hensyn til innledningsspørsmålene om prisstigningen (spørsmål 3, 6 og 9 i tabell 1), ble det gitt 18 merknader til alternativ A, 21 til alternativ B og 23 til alternativ C. For de tre alternativene sett under ett var det 62 merknader. Dette viser at prisspørsmålene er blant de vanskeligste i undersøkelsen. Innvendingene var først og fremst at spørsmålene var vanskelige å forstå og at oppgavegiverne var usikre på svarene. Et viktig resultat av vurderingen er at det ikke ser ut til å skape større problemer å spørre om prisstigning i prosent (alternativ C), enn å spørre om prisstigningstakt (alternativ A og B).

Vurderingen av den økonomiske situasjon for landet idag og om 12 måneder (spørsmål 1 og 2) har skapt større problemer for oppgavegiverne enn de tilsvarende spørsmål om husholdningens økonomi (spørsmål 13 og 14).

Spørsmålene om anskaffelse av større forbruksgjenstander (15 og 16) ser ikke ut til å ha skapt store problemer (henholdsvis 26 og 25 merknader). Vanskene har vært større når det gjelder spørsmål 17 om kjøp av varer og tjenester utenom større forbruksgjenstander (40 merknader). Dette skyldes antakelig vansker med å forstå hva som menes med "varer og tjenester utenom større forbruksgjenstander".

Tabell 1. Sammendrag av intervjuernes vurdering av husholdningenes innkjøpsplaner 4. kvartal 1983.¹⁾
 Antall merknader²⁾

Type feil	I alt	Spørsmålsnummer ³⁾								
		1	2	3	4	5	6	7	8	9
Alle typer	413	31	15	18	6	3	21	5	-	23
Spørsmål misforstått	46	4	2	-	2	-	1	-	-	-
Vanskelig å forstå	105	9	-	8	-	-	9	-	-	8
Belastende/irriterende	37	1	1	3	-	-	1	-	-	6
Førte til usikkerhet	124	13	9	7	3	2	9	4	-	9
Spesielt tidkrevende	39	2	2	-	1	1	1	1	-	-
Uheldig rekkefølge	6	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Andre feil	56	3	3	-	-	-	-	-	-	-

	Spørsmålsnummer (fortsatt) ³⁾									
	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
Alle typer	9	4	4	11	8	26	25	40	80	80
Spørsmål misforstått	-	-	-	7	-	4	4	6	7	9
Vanskelig å forstå	-	-	-	-	1	6	10	17	32	5
Belastende/irriterende	4	3	3	-	-	4	1	-	6	4
Førte til usikkerhet	5	1	1	-	2	7	5	5	27	15
Spesielt tidkrevende	-	-	-	4	4	4	5	9	3	2
Uheldig rekkefølge	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5
Andre feil	-	-	-	-	1	1	-	3	5	40

1) Bygger på oppgaver fra 63 intervjuere med i alt 339 tildelte intervjuobjekter.

2) Gjelder antall intervjuobjekter som feilen gjelder for.

3) Alternativ A omfatter spm. 3, 4 og 5, alternativ B omfatter spm. 6, 7 og 8, alternativ C omfatter spm. 9, 10, 11 og 12. (Gjelder alternative utforminger av prisspørsmålene).

Av alle spørsmålene i undersøkelsen er det spørsmål 18 om dagens lånemuligheter påvirker husholdningens kjøpsplaner, og spørsmål 19 med fem utsagn om husholdningens økonomiske stilling framover, som har skapt størst problemer med 80 merknader hver.

Spørsmål 18 er først og fremst vanskelig å forstå (32 merknader) og gjør oppgavegiveren usikre på svaret (27 merknader). Blant annet kan dette skyldes at spørsmålet stilles uten hensyn til om oppgavegiveren har planer om kjøp av hus, leilighet, hytte o.l., eller ikke har slike planer. Det er også usikkert hva som menes med "lånemulighetene". Omfatter det for eksempel også lånebetingelser som rentesats og avdragstid? Dessuten kan det tenkes at husholdningen har planer om kjøp av dyrere kapitalgjenstander, men ikke har behov for å ta opp lån.

Til spørsmål 19 som gjelder vurdering av husholdningenes økonomi neste 12 måneder, har intervjuerne i alt 80 merknader. Halvparten av merknadene er fordelt på de 6 spesifiserte feiltypene i vurderingsskjemaet, halvparten på restgruppen Andre feil. Spørsmålet består av 5 utsagn om husholdningens muligheter for sparing med svarmulighetene "passer" og "passer ikke". Intervjuernes kommentarer går dels på at utsagnene egentlig er gjensidig utelukkende. Det vil si at hvis svaret på et utsagn er "passer", blir svarene på de øvrige utsagn "passer ikke". Andre mente at flere av utsagnene kunne passe samtidig, f.eks. at en kunne spare litt samtidig med at inntekten (ellers) akkurat strekker til, eller at en både kunne bruke av sparepenger og øke gjelden. Det synes klart at spørsmålet ikke er oppfattet på samme måte av intervjuerne, og at det har skapt forvirring og irritasjon blant oppgavegiverne.

2.4. Undersøkelsen i 1. kvartal 1984

De viktigste endringene fra undersøkelsen i 4. kvartal 1983 var:

- Spørsmålene under alternativ A, B og C om prisstigning neste 12 måneder, ble stilt som ett spørsmål til alle om prisstigning i prosent (tidligere to spørsmål om prisøkning henholdsvis prisnedgang regnet i prosentenheter).
- I alle spørsmål om prisstigning, ble oppgavegiveren vist kort med alternativene 1-2, 3-4, 5-6, 7-8, 9-10, 11 prosent og mer.
- Spørsmålet om husholdningens kjøp av varer og tjenester (utenom større forbruksgjenstander), ble flyttet foran spørsmålet om det er fordelaktig å anskaffe større forbruksgjenstander (spørsmål 13 i skjemaet for 1. kvartal 1984).
- Spørsmålet om husholdningens kjøp av større forbruksgjenstander ble erstattet med et nytt spørsmål om husholdningen har klare, mer usikre, eller ingen planer om kjøp av større kapitalgjenstander (spm. 14, 1. kv. 1984).
- Spørsmål om dagens muligheter til å få lån påvirker husholdningens planer om kjøp av større kapitalgjenstander som bil, båt, campingvogn, hytte o.l., ble bare stilt til de som svarte "klare" eller "mer usikre" planer på spørsmål 14.
- Nytt spørsmål (spm. 16 i 1. kv. 1984) til de som oppga "ingen planer" på spørsmål 14, om dagens muligheter for lån er årsak til at husholdningen ikke har slike planer.
- En ny serie spørsmål av samme type som ovenfor ble tatt inn for kjøp av hus eller leilighet (spm. 17-19).
- Spørsmålet med utsagn om husholdningens muligheter for sparing neste 12 måneder, ble forenklet og omgjort slik at oppgavegiveren skulle velge et av fem mulige alternativer (spm. 20).

2.5. Endelig opplegg, fra 2. kvartal 1984

På grunnlag av prøveundersøkelsene, kom en fram til et opplegg som er lagt til grunn for undersøkelsene fra og med 2. kvartal 1984. I forhold til skjemaet for 1. kvartal ble det foretatt følgende endringer i opplegget fra 2. kvartal 1984:

- Spørsmålene om vurdering av landets økonomiske situasjon siste 12 måneder og neste 12 måneder ble beholdt uendret.
- Det ble tatt inn et nytt spørsmål om vurdering av arbeidsledigheten neste 12 måneder.
- Av de tre alternativene for spørsmål om prisendring, valgte en alternative C. Det vil si at alle ble stilt spørsmålet om hvor mange prosent prisene steg siste 12 måneder, og om prisene vil stige mer, være uendret eller stige mindre neste 12 måneder. Spørsmål om prosentvis prisstigning neste 12 måneder, blir bare stilt til dem som tror prisene vil stige mer eller mindre enn foregående 12 måneder.
- Spørsmålene om vurdering av husholdningens økonomiske situasjon ble beholdt uendret.
- Så følger spørsmålene om husholdningens muligheter for sparing og om det er fordelaktig å anskaffe større forbruksgjenstander.
- Spørsmålet om kjøp av varer og tjenester utenom større forbruksgjenstander vil øke eller avta, er tatt ut.
- Det generelle spørsmålet om husholdninger har planer om kjøp av kapitalgjenstander som bil, båt, hytte osv. er gjort om til egne spørsmål for planer om kjøp av bil, båt, campingvogn, hytte, større oppussing, større møbelkjøp og ferietur til utlandet.
- Spørsmålene om lånemulighetene og lånebetingelsene begrenser kjøpsplanene nevnt ovenfor, henholdsvis er årsak til at en ikke har slike planer, og tilsvarende spørsmål for planer om kjøp av hus eller leilighet, er beholdt som tidligere.

2.6. Utvalg

Undersøkelsene om husholdningenes innkjøpsplaner er gjennomført i tilknytning til Arbeidskraftundersøkelsene (AKU). AKU-utvalget hvert kvartal består av ca. 6 000 husholdninger med om lag 12 000 personer i alderen 16-74 år. Utvalget til husholdningens innkjøpsplaner omfatter ca. 1/4 av AKU-utvalget eller ca. 1 500 husholdninger.

Utvalget til AKU blir trukket i to trinn. På første trinn er det trukket et utvalg på 102 utvalgsområder. Utvalgsområdene består for det meste av hele kommuner, men kommuner som har færre enn 3 000 innbyggere er slått sammen med andre kommuner. Før trekkingen er alle landets kommuner stratifisert etter landsdel og region. Innen hver av disse gruppene er byer med mer enn 30 000 innbyggere tatt ut som egne strata. De øvrige kommuner er stratifisert etter kommunetype

(basert på næringsstruktur og sentralitet) og innbyggertall. På denne måten er landet delt inn i til sammen 102 strata. Fra hvert stratum er det trukket ett utvalgsområde, med 100 prosent sannsynlighet i kommuner som utgjør egne strata og med sannsynlighet proporsjonal med innbyggertallet i kommunen for øvrige strata.

På annet trinn er det innen hvert utvalgsområde trukket tilfeldige utvalg av husholdninger på grunnlag av adresseregisteret for utvalgsområdene.

Hver person i AKU-utvalget deltar i to påfølgende kvartalsundersøkelser, har så en pause et halvt år for deretter å delta igjen i to kvartaler, altså i alt 4 ganger. Hver kvartalsundersøkelse består altså av et like stort antall (ca. 1 500 husholdninger) som deltar for 1., 2., 3. og 4. gang.

Utvalgsområdene, utenom Oslo, Bergen og Trondheim, er delt inn i tre prinsipielt likeverdige delområder eller sett som hver for seg utgjør arbeidsområde for én intervjuer. I AKU vil et sett bestå av ca. 2 000 husholdninger.

Utvalget til Husholdningenes innkjøpsplaner har hele tiden vært på ca. 1 500 husholdninger, men måten utvalget er trukket på har variert:

- 4. kvartal 1983: 2. gangs IO i AKU
- 1. kvartal 1984: 2. gangs IO i AKU
- 2. kvartal 1984: 2. gangs IO i AKU
- 3. kvartal 1984: Sett 2 (1.-4. gangs IO i AKU)
- 4. kvartal 1984: Sett 1 (1.-4. gangs IO i AKU)

Utvalgsplanen for AKU er lagt opp med en panel-effekt på 50 prosent, dvs. at halvparten av oppgavegiverne går igjen fra en undersøkelse til den neste. I undersøkelsen om husholdningenes innkjøpsplaner har en ikke tatt direkte stilling til om en vil ha innslag av panel eller ikke i utvalget. For å unngå panel-effekt i en løpende tilleggsundersøkelse til AKU, må utvalget trekkes blant husholdninger som er med en bestemt gang, f.eks. 2. gangs intervjuobjekter. Av hensyn til andre viktige tilleggsundersøkelser til AKU mv., har det ikke vært mulig å følge et slikt prinsipp når det gjelder utvalget til Husholdningenes innkjøpsplaner. En har derfor fått en viss panel-effekt i utvalgene uten at dette egentlig har vært tilsiktet.

Tabell 2 nedenfor gir en oversikt over panel-effekten. Mellom undersøkelsene i 4. kvartal 1983, 1. og 2. kvartal 1984 er det ingen slik effekt fordi alle tre utvalgene er basert på 2. gangs intervjuobjekter i AKU.

I 3. kvartal 1984 ble utvalget trukket på sett 2. Denne endringen ble foretatt med sikte på å få bedre kvalitet og redusere kostnader ved å konsentrere feltarbeidet til en tredjedel av intervjuerne. For 3. kvartal 1984 finner vi at en fjerdedel av oppgavegiverne også var med i 4. kvartal 1983. For 4. kvartal 1984 blir panelinnslaget 50 prosent fordelt likt på oppgavegivere som også var med i henholdsvis 4. kvartal 1983 og 1. kvartal 1984. Innslaget av panel i 1. kvartal 1985 var 1/3.

Tabell 2. Paneleffekt i undersøkelsen om husholdningenes innkjøpsplaner 4. kvartal 1983 til 1. kvartal 1985

Under- søkelse (Kvartal/ År)	Utvalgs- måte	Andel av utvalget som går igjen i seinere undersøkelser (kvartal/år)				
		1/84 (2. gangs)	2/84 (2. gangs)	3/84 (Sett 2)	4/84 (Sett 1)	1/85 (2. gangs)
I alt		0	0	1/4	1/2	1/3
4/83	2. gangs	0	0	1/4	1/4	0
1/84	2. gangs	-	0	0	1/4	0
2/84	2. gangs	-	-	0	0	0
3/84	Sett 2	-	-	-	0	0
4/84	Sett 1	-	-	-	-	1/3

2.7. Datainnsamling

Undersøkelsen er i prinsippet en husholdningsundersøkelse. Vi er blant annet interessert i husholdningens økonomiske situasjon, muligheter for sparing, innkjøpsplaner og muligheter for å få lån. Men det er også flere spørsmål som går på personlig vurdering og forventning f.eks. endring i arbeidsledighet, prisutvikling mv. Svarene vil i noen grad bli preget av hvem som blir intervjuet.

Utvelgingen av intervjuperson foretas av intervjueren på grunnlag av navn og adresselister hvor den første person innen hver husholdning (som regel hovedinntektstakeren) er merket annenhver gang med 1 eller 2. Valg av intervjuperson foretas slik:

- Dersom personen er merket "1", skal vedkommende selv intervjues.
- Dersom personen er merket "2", skal vedkommendes eventuelle ektefelle eller samboer intervjues.
- Dersom den person som etter disse reglene skulle intervjues, ikke er å treffe, skal intervjuet skje med eventuell ektefelle eller samboer.
- Hvis det ikke går klart fram av reglene eller eksemplene gitt i instruksen for intervjuerne (se vedlegg 4), skal den personen som er merket intervjues, enten vedkommende er merket med "1" eller "2".

Måten intervjupersonene er trukket på, fører til at unge personer er underrepresentert, mens det er en overvekt av gifte og samboende i forhold til den voksne befolkning (16-74 år) som helhet. Dette er imidlertid et bevisst valg med sikte på å komme fram til personer som har gode forutsetninger for å svare på vegne av husholdningen.

Besøksperioden for Husholdningenes innkjøpsplaner er den samme som for AKU:

- i 4. kvartal 1983: 28.11-6.12
- i 1. kvartal 1984: 20.2-2.3
- i 2. kvartal 1984: 28.5-8.6
- i 3. kvartal 1984: 27.8-7.9
- i 4. kvartal 1984: 19.11-27.11

Spørsmålene om innkjøpsplaner ble stilt etter at AKU-intervjuet var gjennomført.

Intervjuene er til dels foretatt over telefon, i omtrent samme omfang som for AKU (40-50 prosent). Ved telefonintervju er det presisert i intervjuerinstruksen at svaralternativene på kort mv., må leses opp nøyaktig før svaret blir gitt.

Dersom det ikke blir oppnådd intervju ved første forsøk, kan det foretas inntil to gjenbesøk.

3. FEILKILDER OG MAL FOR USIKKERHET I RESULTATENE

3.1. Utvalgsvarians

Den usikkerheten en får i resultatene fordi en bygger på opplysninger om bare en del av befolkningen, kalles ofte utvalgsvarians. Standardavviket er et mål på denne usikkerheten. Størrelsen på standardavviket avhenger bl.a. av tallet på observasjoner i utvalget og av fordelingen til det aktuelle kjennemerket i hele befolkningen. Anslag for standardavviket kan en lage ved hjelp av observasjonene i utvalget. Byrået har ikke foretatt spesielle beregninger for å lage slike anslag for tallene i denne publikasjonen, men i tabell 3 nedenfor har en antydning størrelsen av standardavviket for observerte andeler (prosenttall).

Tabellen viser at standardavviket for prosentandeler i Husholdningenes innkjøpsplaner som bygger på samtlige observasjoner (ca. 1 000), varierer mellom 1 og 2 prosentpoeng.

For å illustrere usikkerheten kan en bruke et intervall for å angi nivået på den sanne verdi av en beregnet størrelse (den verdien en ville fått om en hadde foretatt en totaltelling i stedet for en utvalgsundersøkelse). Slik intervaller kalles konfidensintervaller dersom de er konstruert på en spesiell måte. I denne sammenheng kan en bruke følgende metode: La M være den beregnede størrelse og la S være et anslag for standardavviket til M . Konfidensintervallet blir da intervallet med grenser $(M - 2 \cdot S)$ og $(M + 2 \cdot S)$. Denne metode vil med omtrent 95 prosent sannsynlighet gi et intervall som inneholder den sanne verdi.

Følgende eksempel illustrerer hvordan en kan bruke tabell 3 til å finne konfidensintervaller. Andelen i 2. kvartal 1984 som mente at arbeidsledigheten i Norge ville være noe høyere om 12 måneder sammenliknet med idag, var 34 prosent. Tallet på observasjoner var 1 091. For disse verdiene viser tabell 3 et standardavvik på ca. 2 prosentpoeng. Konfidensintervallet for den sanne verdien får da grensene $34 \pm 2 \cdot 2$, dvs. det strekker seg fra 30-38 prosent.

For verdier som er 4 prosent eller lavere og som bygger på ca. 1 000 observasjoner, vil konfidensintervallet dekke tallverdien null. Det vil si at vi med et sannsynlighetsnivå på 95 prosent ikke kan si at den sanne verdien er forskjellig fra null.

Tabell 3. Størrelsesordenen av standardavviket i prosent

Tallet på observasjoner	Prosenttall									
	5(95)	10(90)	15(85)	20(80)	25(75)	30(70)	35(65)	40(60)	45(55)	50
25	5,3	7,4	8,8	9,8	10,6	11,2	11,7	12,0	12,2	12,3
50	3,8	5,2	6,2	6,9	7,5	7,9	8,3	8,5	8,6	8,7
75	3,1	4,2	5,1	5,7	6,1	6,5	6,8	6,9	7,0	7,1
100	2,7	3,7	4,4	4,9	5,3	5,6	5,8	6,0	6,1	6,1
150	2,2	3,0	3,6	4,0	4,3	4,6	4,8	4,9	5,0	5,0
200	1,9	2,6	3,1	3,5	3,8	4,0	4,1	4,2	4,3	4,3
250	1,7	2,3	2,8	3,1	3,4	3,6	3,7	3,8	3,9	3,9
300	1,5	2,1	2,5	2,8	3,1	3,2	3,4	3,5	3,5	3,5
400	1,3	1,8	2,2	2,5	2,7	2,8	2,9	3,0	3,1	3,1
600	1,1	1,5	1,8	2,0	2,2	2,3	2,4	2,5	2,5	2,5
800	0,9	1,3	1,5	1,7	1,9	2,0	2,1	2,1	2,2	2,2
1 000	0,8	1,2	1,4	1,6	1,7	1,8	1,9	1,9	1,9	1,9
1 500	0,7	1,0	1,1	1,3	1,4	1,5	1,5	1,6	1,6	1,6
2 000	0,6	0,8	1,0	1,1	1,2	1,3	1,3	1,3	1,4	1,4
2 500	0,5	0,7	0,9	1,0	1,1	1,1	1,2	1,2	1,2	1,2

3.2. Usikkerhet til forskjeller og trender

Et hovedformål med undersøkelsene om husholdningenes innkjøpsplaner er å registrere endringer over tid i husholdningenes vurdering av landets økonomiske situasjon, arbeidsledighet, prisutvikling, planer om større innkjøp osv. Undersøkelsene er lagt opp med sikte på en slik sammenlikning over tid, spesielt fra og med 2. kvartal 1984 hvor undersøkelsene i overveiende grad har vært gjennomført etter et ensartet opplegg. Ved sammenlikning av tilsvarende tall fra to eller flere av undersøkelsene, må en imidlertid ta hensyn til størrelsen av usikkerhet i resultatene.

Siden dette er utvalgsundersøkelser, knytter det seg utvalgsvarians til resultatene fra hver undersøkelse. Utvalgsvariansen til differenser mellom tilsvarende tall fra to undersøkelser, er større enn utvalgsvariansen til enkelttallene. Standardavviket til en slik differens er lik kvadratrotten til summen av de kvadrerte standardavvik for enkelttallene.

Som eksempel tar vi for oss husholdningenes vurdering av den økonomiske situasjon for Norge om 12 måneder sammenliknet med undersøkelsestidspunktet for undersøkelsene 2. kvartal 1984 - 4. kvartal 1984.

Av tabell 4 ser vi f.eks. at andelen som mente at Norges økonomi ville være uendret neste 12 måneder var henholdsvis 40, 44 og 40 prosent i de tre undersøkelsene. Standardavviket for prosenttall av denne størrelse er ca. 1,9. Et anslag for standardavviket til differensen mellom to kvartals-tall blir:

$$\sqrt{1,9^2 + 1,9^2} \approx 2,7$$

Tabell 4. Personer etter vurdering av den økonomiske situasjon for Norge om 12 måneder sammenliknet med idag 2.-4. kvartal 1984. Prosent

	2. kv. 1984	3. kv. 1984	4. kv. 1984
I ALT	100	100	100
Bedre	26	27	29
Uendret	40	44	40
Dårligere	25	20	21
Vet ikke	9	9	10
Tallet på observasjoner	1 091	1 145	1 207

På grunnlag av standardavviket til en differens, kan en lage et konfidensintervall for den sanne verdien av differensen. Dersom et beregnet intervall ikke omfatter null, kan det tas som en sterk indikasjon på at det er forskjell mellom de sanne verdiene. Konfidensintervallet for den første differensen (3. kvartal ÷ 2. kvartal) blir $4,0 \pm 2 \cdot 2,7$, det vil si intervallet strekker seg fra $\pm 1,4$ til $9,4$. (Basert på 95 prosent sannsynlighetsnivå). Intervallet omfatter verdien null og det er altså ikke noen utsagnskraftig økning i andelen som mener at landets økonomi vil være uendret fra 2. til 3. kvartal 1984.

For prosentandeler på 35 henholdsvis 65, som bygger på 1 000 observasjoner, kfr. tabell 3, er altså differenser på mer enn 5,4 prosentpoeng en indikasjon på at forskjellen mellom tallene er utsagnskraftig.

Noen eksempler på hvor stor differensen må være for at den kan sies å være utsagnskraftig, etter prosenttall og tallet på observasjoner er gitt nedenfor:

Tallet på observasjoner	Prosenttall				
	10(90)	20(80)	30(70)	40(60)	50
300	5,9	7,9	9,0	9,9	9,9
600	4,2	5,7	6,5	7,1	7,1
1 000	3,4	4,5	5,1	5,4	5,4

Metoden ovenfor må ikke nyttes til ukritisk søking etter utsagnskraftige forskjeller, men kan være til god hjelp dersom en på forhånd har bestemt seg for å undersøke bestemte forskjeller i en tabell.

En vil ofte være interessert i å undersøke om andelen som faller i en bestemt kategori øker eller avtar monotont med tiden. Når en betrakter resultater fra tre suksessive undersøkelser, og hver av gruppene er på minst 100 personer og andelene mellom 5 og 95 prosent, kan en bruke følgende regel: Dersom de observerte andeler øker (avtar) monotont med tiden og størrelsen

$$T = (M_1 - \bar{M})^2 / S_1^2 + (M_2 - \bar{M})^2 / S_2^2 + (M_3 - \bar{M})^2 / S_3^2$$

er større enn 3,8, kan en påstå at de sanne verdier øker (avtar) monotont. M_1 , M_2 og M_3 er de observerte andeler (prosenter) og S_1 , S_2 og S_3 er anslag for deres standardavvik. $\bar{M}$ er andelen når alle undersøkelsene sees under ett.

Dersom en vil bruke tabell 4 til å teste om det er en monoton økning i andelen som mener økonomien vil bli bedre i perioden 2.-4. kvartal 1984, får en følgende til beregning av T:

$$\bar{M} = (26 \cdot 1\,091 + 27 \cdot 1\,145 + 29 \cdot 1\,207) / (1\,091 + 1\,145 + 1\,207) = 27,4$$

Av tabell 3 ser en at $S_1 \approx S_2 \approx S_3 \approx 1,5$. Dette gir

$$T = (26 - 27,4)^2 / 1,5^2 + (27 - 27,4)^2 / 1,5^2 + (29 - 27,4)^2 / 1,5^2 = 2,1.$$

En kan altså ikke hevde at de sanne verdier øker monotont i perioden 2.-4. kvartal 1984.

Det presiseres at bruk av regelen er begrenset til tre påfølgende tidspunkter. Regelen forutsetter at en har bestemt seg for å vurdere disse bestemte andelene på forhånd. Leter en etter monotone mønstre i en tabell med mange kategorier, og vil vurdere de tall en finner, må en bruke andre metoder.

3.3. Frafall

Tabell 5 viser at bruttoutvalget til undersøkelsene varierer mellom 1 392 og 1 501 personer. Frafallet ligger i underkant av 20 prosent. Lavest var frafallet i 4. kvartal 1983 med 16,3 prosent, høyest i 2. kvartal 1984 med 22,1 prosent. Tallet på observasjoner, som er bruttoutvalg minus frafall, varierte mellom 1 091 og 1 207.

Tabell 5. Bruttoutvalg, frafall og nettoutvalg 4. kvartal 1983 - 4. kvartal 1984

Undersøkelse, kvartal/år	Brutto- utvalg	Frafall		Netto- utvalg
		Antall	Prosent	
4. kvartal 1983	1 413	230	16,3	1 183
1. kvartal 1984	1 428	260	18,2	1 168
2. kvartal 1984	1 401	310	22,1	1 091
3. kvartal 1984	1 392	247	17,7	1 145
4. kvartal 1984	1 501	294	19,6	1 207

Arsakene til frafall går fram av tabell 6. Den viktigste årsaken er at intervjuobjektet nekter å delta i undersøkelsen, og denne andelen varierte mellom 36 prosent av totalt frafall i 3. kvartal 1984 og 23 prosent i 4. kvartal 1983. Gjennomsnittlig nekterprosent var 29.

Tabell 6. Frafall etter årsak. Antall

	4. kvartal 1983	1. kvartal 1984	2. kvartal 1984	3. kvartal 1984	4. kvartal 1984
ALLE	230	260	310	247	294
<u>Frafallsgrunn</u>					
IO nekter	53	85	92	88	73
Andre nekter for IO	14	10	14	18	10
IO er kortvarig syk	2	1	-	1	3
IO er langvarig syk	22	18	27	20	22
Sykdom eller dødsfall i IO's familie	2	3	5	2	2
IO er bortreist, på ferie o.l.	7	12	11	12	9
IO er borte på arbeid, forretnings- reise o.l.	4	4	11	1	8
IO er borte på skole, studieopphold o.l.	1	2	-	1	2
IO er ikke å treffe	54	56	75	41	61
IO er på fiske	-	4	-	-	-
IO er til sjøs (innenriks- eller utenriksfart)	3	-	1	1	1
Ikke funnet IO's bolig/adresse					
første gang IO var med i utvalget ...	21	9	26	8	24
Annet spesifisert	34	27	22	24	25
Mangler opplysninger fra intervjuer .	12	27	26	-	23
Mangler opplysninger pr. post	-	-	-	11	5
<u>Avgangsgrunn</u>					
IO er død	-	-	-	3	4
IO er flyttet til utlandet	1	1	-	-	2
Annen avgangsgrunn	-	1	-	15	19
Uoppgitt	-	-	-	1	1

Andelen av intervjuobjekter som ikke var å treffe, varierte mellom 24 prosent i 3. kvartal og 17 prosent i 4. kvartal 1984. Gjennomsnitt for alle kvartalene under ett var 21 prosent.

Stort sett kan en si at fordelingen av frafallet varierer forholdsvis lite fra kvartal til kvartal. Variasjonene skyldes antakelig først og fremst sesongmessige forhold, men endringer i måten utvalget er trukket på (sett/gang) kan ha hatt en viss betydning. Det er ikke noen generell tendens til økning eller minskning av frafallet i alt eller for bestemte frafallsgrunner over tid.

Tabell 7 viser hvordan frafallsprosenten varierer etter landsdel og bostedstype. Et gjennomgående trekk er at frafallet er betydelig høyere for de som bor i Oslo, Bergen, Trondheim og Stavanger enn for de som bor andre steder. Det relative innslaget av storby-områder, preger også i store trekk frafallsprosenten i de forskjellige landsdeler.

Tabell 7. Frafall i prosent av bruttoutvalg etter landsdel og bostedstype. 4. kvartal 1983 - 4. kvartal 1984

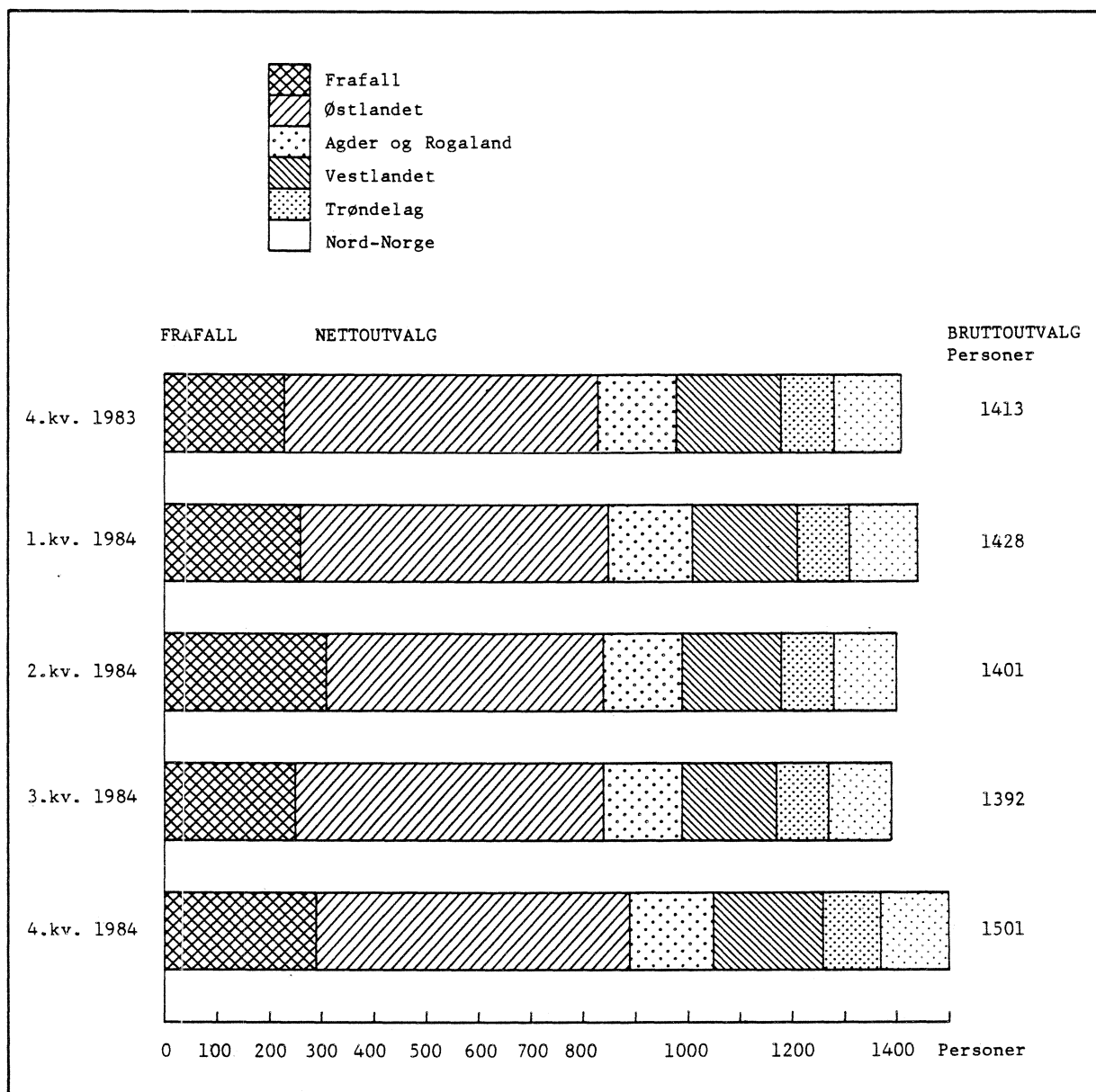
	4. kvartal 1983	1. kvartal 1984	2. kvartal 1984	3. kvartal 1984	4. kvartal 1984
ALLE	16,3	18,2	22,1	17,7	19,6
<u>Landsdel</u>					
Østlandet	17,6	19,7	25,8	18,5	21,8
Agder/Rogaland	12,7	14,4	17,1	15,9	16,2
Vestlandet	13,7	16,5	19,5	21,3	15,6
Trøndelag	12,7	17,5	15,4	10,3	20,7
Nord-Norge	20,1	18,7	20,3	16,4	18,1
<u>Bostedstype</u>					
Oslo, Bergen, Trondheim, Stavanger ..	23,4	23,2	35,0	21,8	28,1
Andre	14,0	16,6	17,9	16,4	16,8

Størst virkning på resultatene av undersøkelsen ville vi få hvis de personer som ikke medvirket gjennomgående hadde helt andre vurderinger av spørsmålene i undersøkelsen enn de som faktisk har svart. Dette vet vi ikke noe om, men vi har heller ikke noen grunn til å tro at dette skulle være tilfellet i undersøkelsen om husholdningenes innkjøpsplaner. På den andre siden kan det tenkes at personer som nekter å delta i undersøkelsen f.eks. er svært negativt innstilt eller har lite kunnskaper om de spørsmål som tas opp i undersøkelsen. Økt nekting ville i så fall ha ført til økning i andelen som svarte Vet ikke. Virkningen vil imidlertid være begrenset fordi nekterne gjennomgående bare utgjør 5-6 prosent av bruttoutvalget.

En annen virkning av frafallet er at det kan føre til endring av den relative sammensetning etter bestemte kjennemerker av nettoutvalget sett i forhold til bruttoutvalget. I tabell 8 og 9 har vi satt opp fordelingene for bruttoutvalg, frafall og nettoutvalg etter landsdel og bostedstype for henholdsvis 4. kvartal 1983 og 4. kvartal 1984. (Fordelingene for de øvrige kvartalene viser stort sett samme mønster). Tabell 8 viser f.eks. at det høye frafallet i Oslo, Bergen, Trondheim og Stavanger reduserer disse byenes andel fra 24 prosent i bruttoutvalget til 22 prosent i nettoutvalget. For resten av landet øker andelen fra 76 til 78 prosent. Ser vi på de enkelte landsdeler er ikke endringen i nettoutvalget på grunn av frafallet i noe tilfelle større enn ett prosentpoeng.

Sammenhengen mellom brutto- og nettoutvalg, frafall og fordelingen på landsdeler er illustrert i figuren nedenfor.

Bruttoutvalg, frafall og nettoutvalg fordelt på landsdeler. 4. kvartal 1983 - 4. kvartal 1984

Tabell 8. Bruttoutvalg, frafall og nettoutvalg etter landsdel og bostedstype. 4. kvartal 1983

	Bruttoutvalg		Frafall		Nettoutvalg	
	Antall	Prosent	Antall	Prosent	Antall	Prosent
ALLE	1 413	100	230	100	1 183	100
<u>Landsdel</u>						
Østlandet	731	52	129	56	602	51
Agder/Rogaland	173	12	22	10	151	13
Vestlandet	227	16	31	13	196	17
Trøndelag	118	8	15	7	103	9
Nord-Norge	164	12	33	14	131	11
<u>Bostedstype</u>						
Oslo, Bergen, Trondheim, Stavanger	346	24	81	35	265	22
Andre	1 067	76	149	65	918	78

Tabell 9. Bruttoutvalg, frafall og nettoutvalg etter landsdel og bostedstype. 4. kvartal 1984

	Bruttoutvalg		Frafall		Nettoutvalg	
	Antall	Prosent	Antall	Prosent	Antall	Prosent
ALLE	1 501	100	294	100	1 207	100
<u>Landsdel</u>						
Østlandet	766	51	167	57	599	50
Agder/Rogaland	191	13	31	11	160	13
Vestlandet	243	16	38	13	205	17
Trøndelag	135	9	28	10	107	9
Nord-Norge	166	11	30	10	136	11
<u>Bostedstype</u>						
Oslo, Bergen, Trondheim, Stavanger	370	25	104	35	266	22
Andre	1 131	75	190	65	941	78

3.4. Andre mulige feilkilder

Rekkefølgen av spørsmålene i en undersøkelse kan ha betydning for resultatene, det vil si at en annen rekkefølge kunne gitt forskjell i svarfordelingen for noen spørsmål. Videre må en regne med at formuleringen av spørsmålene, og spesielt rekkefølgen av svaralternativene, virker inn på de svarene en får.

Feil kan oppstå også av andre årsaker. Grunnet for tolkingen av resultatene er svarene som oppgavegiverne har gitt på bestemte spørsmål i en bestemt intervju situasjon. Vi kan ikke se bort fra at intervjuerne f.eks. har avmerket svarene i feil rubrikk. Det kan også ha oppstått feil ved overføring av opplysningene fra spørreskjemaet til magnetbånd. Slike feil er imidlertid ikke systematiske, og erfaringsmessig av begrenset omfang.

Feil som kan ha oppstått i forbindelse med datainnsamling og dataoverføring er i den utstrekning det er mulig, rettet opp på grunnlag av maskinelle kontroller.

4. BEGREPER OG KJENNEMERKER

Alder

Aldersgrupperingen bygger på oppgavegiverens (intervjuobjektets) alder ved utgangen av det år undersøkelsen ble foretatt, for undersøkelsen i 4. kvartal 1984, altså utgangen av 1984. Måten intervjuobjektene er valgt ut på (hovedinntektstaker/ektefelle), gjør at yngste aldersgruppe 16-19 år er sterkt underrepresentert.

Utdanning

Opplysningene er hentet fra Arbeidskraftundersøkelsen og omfatter fullført utdanning av minst fem måneders normal varighet. Klassifiseringen er i samsvar med Standard for utdanningsgruppering. Det er nyttet følgende grupper:

Ungdomsskolenivå:	Utdanninger med samlet varighet på 7-9 år
Gymnasnivå I:	Utdanninger med samlet varighet på 10 år
Gymnasnivå II:	Utdanninger med samlet varighet på 11-12 år
Universitetsnivå I:	Utdanninger på universitets- og høgskolenivå I med en samlet varighet på 13-14 år
Universitetsnivå II:	Utdanninger på universitets- og høgskolenivå II og III og forskernivå med en samlet varighet på 15 år og over
Uoppgitt:	Uoppgitt eller ingen utdanning

Yrke/levevei

Kjennemerket er avledet fra opplysninger i Arbeidskraftundersøkelsen om inntektsgivende arbeid, yrke, yrkesstatus og viktigste gjøremål.

Som yrkesaktive er regnet personer som utførte inntektsgivende arbeid 21 timer og over, eller som oppgav inntektsgivende arbeid som viktigste gjøremål i registreringsuken. Familiemedlemmer som arbeidet i familiebedrift uten fast avtalt lønn, er regnet som ansatte.

Landsdel

Inndelingen følger fylkesgrensene, og er avgrenset på følgende måte:

Østlandet, omfatter Østfold, Akershus, Oslo, Hedmark, Oppland, Buskerud, Vestfold og Telemark

Agder/Rogaland, omfatter Aust-Agder, Vest-Agder og Rogaland

Vestlandet, omfatter Hordaland, Sogn og Fjordane, Møre og Romsdal

Trøndelag, omfatter Sør-Trøndelag og Nord-Trøndelag

Nord-Norge, omfatter Nordland, Troms og Finnmark

Bostedstype

Første gruppe omfatter bosatte i kommunene Oslo, Bergen, Trondheim og Stavanger. Den andre gruppen omfatter alle andre kommuner.

TIL INTERVJUEREN

ALLE HUSHOLDNINGER SOM ER MED I AKU FOR 2. GANG, SKAL VÆRE MED I DENNE UNDERSØKELSEN. DISSE ER MERKET MED "I" ELLER "2" PÅ IO-LISTA. MERKET STÅR PÅ LINJEN FOR FØRSTE PERSON I HUSHOLDNINGEN. BARE EN PERSON I HVER HUSHOLDNING SKAL INTERVJUES. DERSOM EN PERSON ER MERKET MED "I", ER DET DENNE PERSONEN SELV SOM SKAL INTERVJUES. DERSOM PERSONEN ER MERKET MED "2", ER DET VEDKOMMENDES EVENTUELLE EKTEFELLE/SAMBOER SOM SKAL INTERVJUES. DERSOM DEN MERKETE PERSONEN IKKE ER GIFT/SAMBOENDE, INTERVJUES DEN MERKETE PERSONEN SELV.

DERSOM DEN PERSON SOM UT FRA DISSE REGLENE SKAL INTERVJUES, IKKE ER Å TREFFE, SKAL INTERVJUET SKJE MED EVENTUELL EKTEFELLE/SAMBOER. DERSOM DET IKKE ER MULIG Å FÅ DIREKTE INTERVJU MED NOEN AV EKTEFELLENE/SAMBOERNE, REGNES HUSHOLDNINGEN SOM FRAFALL PÅ DENNE TILLEGGSUNDERSØKELSEN. SE ELLERS INSTRUKS TIL INTERVJUERNE.

Til slutt i dette intervjuet vil vi gjerne få stille noen spørsmål om husholdningens planer om større innkjøp framover. Først har vi noen spørsmål om den økonomiske situasjonen.

1. Hvordan synes De den økonomiske situasjonen for Norge er i dag sammenliknet med for 12 måneder siden?

Vil De si:

LES OPP SVARALTERNATIV 1-5.

		40		
1,0	1	☐	Mye bedre	
13,6	2	☐	Litt bedre	
31,1	3	☐	Uendret	
39,0	4	☐	Litt dårligere	
10,3	5	☐	Mye dårligere	
4,5	9	☐	VET IKKE	

2. Hvordan tror De den økonomiske situasjonen for Norge vil være om 12 måneder sammenliknet med i dag?

Tror De den vil være:

LES OPP SVARALTERNATIV 1-5.

		41		
1,1	1	☐	Mye bedre	
21,6	2	☐	Litt bedre	
32,3	3	☐	Uendret	
29,1	4	☐	Litt dårligere	
6,7	5	☐	Mye dårligere	
8,8	9	☐	VET IKKE	

TIL INTERVJUEREN (KRYSS AV)

		42		
33,8	1	☐	MERKE "A" PÅ IO-LISTE	→ SPM. A3
32,9	2	☐	MERKE "B" PÅ IO-LISTE	→ SPM. B6
33,2	3	☐	MERKE "C" PÅ IO-LISTE	→ SPM. C9

A3. NB! SPØRSMÅL A3-A5 STILLES BARE TIL IO SOM ER MERKET "A" PÅ IO-LISTA.

Tror De at konsumprisene i de neste 12 måneder vil stige mer, like mye eller mindre enn hva de har gjort de siste 12 måneder?

		43	$n = 400$	
32,5	1	☐	VIL STIGE MER	→ A4
45,5	2	☐	VIL STIGE OMTRENT LIKE MYE	→ 13
13,3	3	☐	VIL STIGE MINDRE	→ A5
8,8	9	☐	VET IKKE	→ 13

A4. Hvor mye høyere tror De prisstigningen vil være de neste 12 måneder i forhold til de siste 12 måneder? Vil De si:

LES OPP SVARALTERNATIV 1-3.

		44	$n = 129$
38,8	1	☐	1-2 prosent høyere
32,6	2	☐	3-4 prosent høyere
19,4	3	☐	Minst 5 prosent høyere
9,3	9	☐	VET IKKE

GÅ TIL SPM. 13

A5. Hvor mye lavere tror De prisstigningen vil være de neste 12 måneder i forhold til de siste 12 måneder? Vil De si:

LES OPP SVARALTERNATIV 1-3.

		45	$n = 51$
90,2	1	☐	1-2 prosent lavere
3,9	2	☐	3-4 prosent lavere
3,9	3	☐	Minst 5 prosent lavere
5,9	9	☐	VET IKKE

GÅ TIL SPM. 13

B6. NB! SPØRSMÅL B6-B8 STILLES BARE TIL IO SOM ER MERKET "B" PÅ IO-LISTA.

B6. Konsumprisene har i siste 12-månedersperiode fram til september 1983 steget med 7,8 prosent. Tror De at konsumprisene i de neste 12 måneder vil stige mer, like mye eller mindre enn dette?

		46	$n = 389$
28,3	1	☐	VIL STIGE MER → B7
46,8	2	☐	VIL STIGE OMTRENT LIKE MYE → 13
18,3	3	☐	VIL STIGE MINDRE → B8
6,7	9	☐	VET IKKE → 13

B7. Hvor mye høyere tror De prisstigningen vil være de neste 12 måneder i forhold til de siste 12 måneder? Vil De si:

LES OPP SVARALTERNATIV 1-3.

		47	$n = 110$
41,8	1	☐	1-2 prosent høyere
34,5	2	☐	3-4 prosent høyere
12,7	3	☐	Minst 5 prosent høyere
10,9	9	☐	VET IKKE

GÅ TIL SPM. 13

B8. Hvor mye lavere tror De prisstigningen vil være de neste 12 måneder i forhold til de siste 12 måneder? Vil De si:

LES OPP SVARALTERNATIV 1-3.

48 $n = 71$

78,9	1	☐	1-2 prosent lavere
14,1	2	☐	3-4 prosent lavere
1,4	3	☐	Minst 5 prosent lavere
4,2	9	☐	VET IKKE

GA TIL SPM. 13

C9. NB! SPM. C9-C12 STILLES BARE TIL IO SOM ER MERKET "C" PÅ IO-LISTA.

Hvor mange prosent tror De konsumprisene har steget de siste 12 månedene? Tror De det var:

LES OPP SVARALTERNATIV 1-5.

49 $n = 392$

4,6	1	☐	Mindre enn 5 prosent
16,6	2	☐	5-6 prosent
39,8	3	☐	7-8 prosent
18,4	4	☐	9-10 prosent
3,6	5	☐	11 prosent eller mer
17,1	9	☐	VET IKKE

C10. Tror De at konsumprisene i de neste 12 måneder vil stige mer, like mye eller mindre enn hva de har gjort de siste 12 måneder?

50 $n = 392$

24,7	1	☐	VIL STIGE MER	→ C11
45,9	2	☐	VIL STIGE OMTRENT LIKE MYE	→ 13
19,1	3	☐	VIL STIGE MINDRE	→ C12
10,5	9	☐	VET IKKE	→ 13

C11. Hvor mye høyere tror De prisstigningen vil være de neste 12 måneder i forhold til de siste 12 måneder? Vil De si:

LES OPP SVARALTERNATIV 1-3.

51 $n = 97$

26,8	1	☐	1-2 prosent høyere
33,0	2	☐	3-4 prosent høyere
21,6	3	☐	Minst 5 prosent høyere
18,6	9	☐	VET IKKE

GA TIL SPM. 13

C12. Hvor mye lavere tror De prisstigningen vil være de neste 12 måneder i forhold til de siste 12 måneder? Vil De si:

LES OPP SVARALTERNATIV 1-3.

52 $n = 75$

65,3	1	☐	1-2 prosent lavere
25,3	2	☐	3-4 prosent lavere
4,0	3	☐	Minst 5 prosent lavere
5,3	9	☐	VET IKKE

SPM. 13-19 STILLES TIL ALLE.

13. Hvordan er husholdningens økonomiske situasjon i dag sammenliknet med for 12 måneder siden? Vil De si den er:

LES OPP SVARALTERNATIV 1-5.

		53	
1,9	1	☐	Mye bedre
10,0	2	☐	Litt bedre
50,1	3	☐	Uendret
31,0	4	☐	Litt dårligere
6,3	5	☐	Mye dårligere
0,5	9	☐	VET IKKE

14. Hvordan tror De husholdningens økonomiske situasjon vil være om 12 måneder sammenliknet med i dag? Tror De den vil være:

LES OPP SVARALTERNATIV 1-5.

		54	
0,9	1	☐	Mye bedre
13,8	2	☐	Litt bedre
47,0	3	☐	Uendret
29,2	4	☐	Litt dårligere
4,3	5	☐	Mye dårligere
4,6	9	☐	VET IKKE

15. Mener De at det nå er fordelaktig å anskaffe større forbruksgjenstander som fjernsyn, vaskemaskin, bil o.l., eller er det bedre å vente?

		55	
39,4	1	☐	FORDELAKTIG Å KJØPE NÅ
18,1	2	☐	VERKEN FORDELAKTIG ELLER UFORDELAKTIG Å KJØPE NÅ
29,0	3	☐	UFORDELAKTIG Å KJØPE NÅ, BEDRE Å VENTE
13,4	9	☐	VET IKKE

16. Hvor mye tror De Deres husholdning vil bruke til kjøp av større forbruksgjenstander som fjernsyn, vaskemaskin, bil o.l. i de neste 12 måneder sammenliknet med de siste 12 måneder? Tror De at husholdningen vil bruke:

LES OPP SVARALTERNATIV 1-5.

		56	
4,1	1	☐	Mye mer
14,0	2	☐	Litt mer
43,8	3	☐	Omtrent det samme
14,9	4	☐	Litt mindre
15,7	5	☐	Mye mindre
7,1	9	☐	VET IKKE

17. Hvor mye tror De Deres husholdning vil bruke til kjøp av varer og tjenester utenom større forbruksgjenstander i de neste 12 måneder sammenliknet med de siste 12 måneder? Tror De at husholdningen vil bruke:

LES OPP SVARALTERNATIV 1-5

		57	
3,4	1	☐	Mye mer
30,7	2	☐	Litt mer
54,2	3	☐	Omtrent det samme
7,2	4	☐	Litt mindre
1,7	5	☐	Mye mindre
2,6	9	☐	VET IKKE

18. I hvilken grad vil De si at dagens lånemuligheter påvirker husholdningens planer om kjøp av dyrere kapitalgjenstander, som hus, leilighet, hytte o.l.? Vil De si at lånemulighetene begrenser sterkt disse planene, at de begrenser noe eller har husholdningen ingen vansker med å få lån til slike ting.

		58	
17,4	1	☐	BEGRENSER STERKT HUSHOLDNINGENS PLANER
26,1	2	☐	BEGRENSER NOE
35,8	3	☐	INGEN VANSKER MED Å FÅ LÅN
18,7	9	☐	VET IKKE

19. Til slutt ber vi Dem ta stilling til noen utsagn om utviklingen i husholdningens økonomiske stilling de neste 12 måneder. Vil De for hvert utsagn si om dette passer for Dem eller ikke.

VIS KORT 1.

LES OPP OG FÅ SVAR PÅ ET UTSAGN OM GANGEN.

	Passer	Passer ikke	Vet ikke	
	1	2	9	
A. Vi vil kunne spare litt de neste 12 måneder	53,3	40,1	5,6	59
B. Vi vil kunne spare mye de neste 12 måneder	6,2	86,0	5,7	60
C. Inntekten vil akkurat strekke til de neste 12 måneder	51,1	40,8	6,2	61
D. Vil vil måtte bruke av sparepengene de neste 12 måneder	16,7	72,0	9,4	62
E. Vi vil måtte øke gjelden de neste 12 måneder	12,2	78,6	7,3	63

STATISTISK SENTRALBYRÅ
 Intervjukontoret
 Postboks 8131 Dep, 0033 Oslo 1
 Tlf. (02) *41 38 20

UNDERGITT TAUSHETSPLIKT

Prosjekt nr.

2	2	4
---	---	---

Intervjuerens navn: _____

Intervjuer nr. : _____

Utvalgsområde nr.

--	--	--

 1- 3

År-kvartal

8	4	4
---	---	---

 4- 6

Husholdningsnr.

--	--	--

 7- 9

Fødselsdag-mnd.-år Personnr.

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

 10-20

*
 HUSHOLDNINGENES INNKJØPSPLANER

Tilleggsspørsmål til Arbeidskraftundersøkelsen 4. kvartal 1984

Intervjuet ble foretatt

21-24	
Dag	Mnd.

- 25 IO er intervjuet:
- 1 På bostedsadresse iflg. IO-lista
 2 På midlertidig bostedsadresse
 3 På ny fast bostedsadresse

i: _____
 Kommunens navn

Intervjutid fra kl.

26-29	
Time	Min.

 til kl.:

30-33	
Time	Min.

, i alt

34-36		
Minutter		

Type bosted

41	

 Spredtbygd strøk   Kommune nr. (FOR KONTORET)

37-40			

Tettbygd strøk med:

2 200 - 1 999 bosatte
 3 2 000 - 19 999 "
 4 20 000 - 99 999 "
 5 100 000 eller flere bosatte

2.kv. 3.kv. 4.kv.
 Intervjuet ble foretatt med:

n = 1091 1145 1207 42

82,4 83,6 82,8

16,1 15,0 15,0

Den person som skal intervjues iflg. IO-lista

Ektefelle/samboer til denne personen

10.84. 2 500 * Marginalfordelinger i prosent: 2.kv.84, 3.kv.84, 4.kv.84

TIL INTERVJUEREN

ALLE HUSHOLDNINGER SOM ER MED I DENNE UNDERSØKELSEN ER MERKET MED "1" ELLER "2" PÅ IO-LISTA. MERKET STÅR PÅ LINJEN FOR FØRSTE PERSON I HUSHOLDNINGEN. BARE EN PERSON I HVER HUSHOLDNING SKAL INTERVJUES. DERSOM EN PERSON ER MERKET MED "1", ER DET DENNE PERSONEN SELV SOM SKAL INTERVJUES. DERSOM PERSONEN ER MERKET MED "2", ER DET VEDKOMMENDES EVENTUELLE EKTEFELLE/SAMBOER SOM SKAL INTERVJUES. DERSOM DEN MERKETE PERSONEN IKKE ER GIFT/SAMBOENDE, INTERVJUES DEN MERKETE PERSONEN SELV.

DERSOM DEN PERSON SOM UT FRA DISSE REGLENE SKAL INTERVJUES, IKKE ER Å TREFFE, SKAL INTERVJUET SKJE MED EVENTUELL EKTEFELLE/SAMBOER. DERSOM DET IKKE ER MULIG Å FÅ DIREKTE INTERVJU MED NOEN AV EKTEFELLENE/SAMBOERNE, REGNES HUSHOLDNINGEN SOM FRAFALL PÅ DENNE TILLEGGSUNDERSØKELSEN. SE ELLERS INSTRUKS TIL INTERVJUERNE.

Vi vil gjerne få stille noen spørsmål om husholdningens planer om større innkjøp framover. Først har vi imidlertid noen spørsmål om den økonomiske situasjonen.

*1. Hvordan synes De den økonomiske situasjonen for Norge er i dag sammenliknet med for 12 måneder siden?

Vil De si at den er:		2.KV.	3.KV.	4.KV.
43				
1	☐ Mye bedre	1,6	3,0	3,2
2	☐ Litt bedre	20,1	22,1	25,8
3	☐ Uendret	41,4	41,7	39,9
4	☐ Litt dårligere	26,8	23,8	20,4
5	☐ Mye dårligere	4,7	3,2	3,6
9	☐ VET IKKE	5,5	6,2	7,0

*2. Hvordan tror De den økonomiske situasjonen for Norge vil være om 12 måneder sammenliknet med i dag?

Tror De den vil være:

Tror De den vil være:		2.KV.	3.KV.	4.KV.
44				
1	☐ Mye bedre	1,0	1,5	1,5
2	☐ Litt bedre	24,7	25,6	27,9
3	☐ Uendret	39,8	43,6	40,2
4	☐ Litt dårligere	22,4	18,9	18,7
5	☐ Mye dårligere	2,6	1,5	1,8
9	☐ VET IKKE	9,4	9,0	9,9

3. Hvor stor tror De arbeidsledigheten i Norge vil være om 12 måneder sammenliknet med i dag?

Tror De den vil være:		2.KV.	3.KV.	4.KV.
45				
1	☐ Mye høyere	1.9	3,2	3,2
2	☐ Noe høyere	34.0	42,4	34.6
3	☐ Uendret	25,8	25,2	25,2
4	☐ Litt lavere	31,2	24,3	31,5
5	☐ Mye lavere	1.2	0,5	0,3
9	☐ VET IKKE	5.9	4,4	5,1

*4. Vi har så noen spørsmål om prisutviklingen slik den måles ved konsumprisindeksen. Hvor mange prosent tror De prisene har steget de siste 12 måneder?

VIS KORT 1

46				
1	☐ 1- 2 prosent	1,8	2,1	2,4
2	☐ 3- 4 "	10,1	10,1	12,0
3	☐ 5- 6 "	37,0	39,2	45,5
4	☐ 7- 8 "	26,3	26,0	18,3
5	☐ 9-10 "	8,0	7,6	4,2
6	☐ 11 prosent eller mer	2,0	2,2	2,3
9	☐ VET IKKE	14,7	12,7	15,2

*5. Tror De at prisene i de neste 12 måneder vil stige mer, omtrent like mye eller mindre enn hva de har gjort de siste 12 måneder?

47					
1	☐ VIL STIGE MER	→ 6	25,8	21,0	22,9
2	☐ VIL STIGE OMTRENT LIKE MYE	→ 7	58,3	62,4	64,8
3	☐ VIL STIGE MINDRE	→ 6	11,8	11,9	8,3
9	☐ VET IKKE	→ 7	3,8	4,7	4,0

*6. Hvor mange prosent tror De prisene vil stige de neste 12 måneder?

VIS KORT 1

48				
		<i>n</i> = 409	375	375
1	☐ 1- 2 prosent	4,3	8,8	6,7
2	☐ 3- 4 "	13,1	17,6	17,1
3	☐ 5- 6 "	30,9	27,7	26,1
4	☐ 7- 8 "	23,7	20,3	26,1
5	☐ 9-10 "	11,7	12,0	9,9
6	☐ 11 prosent eller mer	3,2	4,0	1,6
9	☐ VET IKKE	13,1	3,1	12,5

*7. Hvordan er husholdningens økonomiske situasjon i dag sammenliknet med for 12 måneder siden?

Vil De si at den er:

		2.KV.	3.KV.	4.KV.
49				
1	☐ Mye bedre	1,7	2,5	2,2
2	☐ Litt bedre	10,2	14,1	16,8
3	☐ Uendret	56,2	54,8	52,9
4	☐ Litt dårligere	27,7	24,5	22,9
5	☐ Mye dårligere	3,7	3,7	4,3
9	☐ VET IKKE	0,4	0,3	0,7

*8. Hvordan tror De husholdningens økonomiske situasjon vil være om 12 måneder sammenliknet med i dag?

Tror De den vil være:

		2.KV.	3.KV.	4.KV.
50				
1	☐ Mye bedre	1,4	2,1	2,0
2	☐ Litt bedre	13,6	16,1	15,8
3	☐ Uendret	55,1	56,3	54,8
4	☐ Litt dårligere	24,3	20,2	20,5
5	☐ Mye dårligere	2,0	1,5	2,5
9	☐ VET IKKE	3,7	3,8	4,2

*9. Hvordan tror De at husholdningens muligheter til sparing vil være de neste 12 måneder? Vi tenker her på sparing utenom avdrag på lån.

VIS KORT 2. SETT ETT KRYSS.

		2.KV.	3.KV.	4.KV.
51				
1	☐ Vi vil kunne spare mye	2,1	2,8	2,0
2	☐ Vi vil kunne spare litt	43,1	46,6	44,1
3	☐ Inntekten vil akkurat strekke til	45,6	42,4	44,7
4	☐ Vi vil måtte bruke av sparepengene	4,9	4,5	4,7
5	☐ Vi vil måtte øke gjelden for å dekke det vanlige forbruket	1,8	1,8	1,2
9	☐ VET IKKE	2,4	1,7	3,1

*10. Mener De at det nå er fordelaktig å anskaffe større forbruksgjenstander som fjernsyn, vaskemaskin, bil, o.l., eller er det beder å vente?

		2.KV.	3.KV.	4.KV.
52				
1	☐ FORDELAKTIG Å KJØPE NÅ	32,4	38,1	33,3
2	☐ VERKEN FORDELAKTIG ELLER UFORDELAKTIG Å KJØPE NÅ	23,4	20,0	24,7
3	☐ UFORDELAKTIG Å KJØPE NÅ, BEDRE Å VENDE	30,8	27,9	27,0
9	☐ VET IKKE	13,2	13,7	14,3

*11. Vi vil gjerne vite om husholdningen har planer om noen større anskaffelser de nærmeste 12 måneder.

Vil De si at De har relativt klare planer, at De har planer som er mer usikre eller har De ingen planer om:

LES OPP OG KRYSS AV FOR HVERT SVAR 1-7.

		RELATIVT KLARE PLANER	PLANER SOM ER MER USIKRE	INGEN SLIKE PLANER	VET IKKE
		1	2	3	9
1. Kjøp av bil	53	☒ 5	☒ 7	☒ 5	☒ 1
2. Kjøp av båt	54	☒ 1	☒ 1	☒ 1	☒ 0
3. Kjøp av campingvogn	55	☒ 0	☒ 0	☒ -	☒ 0
4. Anskaffelse av hytte	56	☒ 2	☒ 1	☒ 1	☒ 1
5. Større oppussing av hus/leilighet	57	☒ 12	☒ 15	☒ 12	☒ 1
6. Større møbelkjøp	58	☒ 5	☒ 5	☒ 5	☒ 1
7. Ferietur til utlandet	59	☒ 17	☒ 18	☒ 14	☒ 2

DERSOM ETT ELLER FLERE KRYSS FOR KODE 1 ELLER 2 I SPM. 11, GÅ TIL SPM. 12.

DERSOM INGEN KRYSS FOR KODE 1 ELLER 2, MEN ETT ELLER FLERE KRYSS FOR KODE 3, GÅ TIL SPM. 14.

DERSOM BARE KRYSS FOR "VET IKKE", GÅ TIL SPM. 16.

*12. I hvilken grad vil De si at dagens muligheter til å få lån påvirker disse planene? Vil De si at lånemulighetene begrenser sterkt disse planene, at de begrenser noe eller har husholdningen ingen vansker med å få lån til slike ting?

	60		$n = 531$	633	613
1	☒	BEGRENSER STERKT HUSHOLDNINGENS PLANER	→ 13	3,7	2,0
2	☒	BEGRENSER NOE	→ 13	9,9	10,6
3	☒	INGEN VANSKER MED Å FÅ LÅN	→ 13	39,4	43,1
4	☒	IKKE AKTUELT MED LÅN	→ 16	44,2	42,9
5	☒	VET IKKE	→ 13	2,9	1,5

*13. I hvilken grad vil De si at dagens lånebetingelser, dvs. rentesats og avdragstid, påvirker disse planene?

Vil De si at lånebetingelsene begrenser sterkt disse planene, at de begrenser noe eller at lånebetingelsene ikke er noen begrensning for disse planene?

	61		$n = 295$	346	350
1	☒	BEGRENSER STERKT HUSHOLDNINGENS PLANER		11,8	7,4
2	☒	BEGRENSER NOE		38,4	42,0
3	☒	INGEN BEGRENSNING		44,7	43,4
4	☒	VET IKKE		5,2	7,1

GÅ TIL SPØRSMÅL 16

*14. I hvilken grad vil De si at dagens muligheter til å få lån er årsak til at De ikke har slike planer?

Vil De si:

62		$n = 493 \quad 475 \quad 472$			
1	☐ I stor grad	→ 15	1,4	1,1	1,5
2	☐ I noen grad	→ 15	3,7	3,6	3,8
3	☐ Ikke i noe tilfelle akutelt med slike planer	→ 16	91,9	94,9	93,4
9	☐ VET IKKE	→ 15	3,0	0,4	1,3

*15. I hvilken grad vil De si at dagens lånebetingelser, dvs. rentesats og avdragstid, er årsak til at De ikke har slike planer?

Vil De si:

63		$n = 40 \quad 25 \quad 31$		
1	☐ I stor grad	17,5	24,0	41,9
2	☐ I noen grad	40,0	52,0	29,0
3	☐ Ikke i det hele tatt	15,0	12,0	16,1
9	☐ VET IKKE	27,5	12,0	12,9

16. Har husholdningen noen planer om kjøp av hus eller leilighet i de nærmeste 12 måneder?

Vil De si at De har relativt klare planer, at De har planer som er mer usikre eller har De ingen slike planer?

64					
1	☐ JA, HAR RELATIVT KLARE PLANER	→ 17	4,8	5,2	4,7
2	☐ JA, HAR PLANER SOM ER MER USIKRE	→ 17	5,5	4,6	4,6
3	☐ NEI, HAR INGEN SLIKE PLANER	→ 19	89,4	88,9	90,0
9	☐ VET IKKE	→ AVSLUTT INTERVJUET	0,4	1,1	0,6

*17. I hvilken grad vil De si at dagens muligheter til å få lån påvirker disse planene? Vil De si at lånemulighetene begrenser sterkt disse planene, at de begrenser noe eller har husholdningen ingen vansker med å få boliglån?

65		$n = 110 \quad 111 \quad 112$		
1	☐ BEGRENSER STERKT HUSHOLDNINGENS PLANER	8,2	11,7	5,4
2	☐ BEGRENSER NOE	23,6	24,3	23,2
3	☐ INGEN VANSKER MED Å FÅ BOLIGLÅN	51,8	57,7	61,6
9	☐ VET IKKE	16,4	6,3	9,8

*18. I hvilken grad vil De si at dagens lånebetingelser, dvs. rentesats og avdragstid, påvirker disse planene?

Vil De si at lånebetingelsene begrenser sterkt disse planene, at de begrenser noe eller at lånebetingelsene ikke er noen begrensning for disse planene?

66		$n =$ 109 110 111			
1	☐	BEGRENSER STERKT HUSHOLDNINGENS PLANER	12,8	15,5	6,3
2	☐	BEGRENSER NOE	33,0	40,9	46,8
3	☐	INGEN BEGRENSNING	44,0	39,1	36,0
9	☐	VET IKKE	10,1	4,5	10,8

AVSLUTT INTERVJUET

*19. I hvilken grad vil De si at dagens muligheter til å få lån er årsak til at De ikke har slike planer?

Vil De si:

67		$n =$ 924 1003 1065				
1	☐	I stor grad	0,8	0,9	0,9	→ 20
2	☐	I noen grad	2,1	2,2	1,4	→ 20
3	☐	Ikke i noe tilfelle aktuelt med slike planer	96,8	96,4	96,5	→ AVSLUTT INTERVJUET
9	☐	VET IKKE	0,4	0,5	1,1	→ 20

*20. I hvilken grad vil De si at dagens lånebetingelser, dvs. rentesats og avdragstid, er årsak til at De ikke har slike planer?

Vil De si:

68		$n =$ 31 32 31			
1	☐	I stor grad	35,5	50,0	35,5
2	☐	I noen grad	41,9	34,4	38,7
3	☐	Ikke i det hele tatt	6,5	3,1	12,9
9	☐	VET IKKE	16,1	12,5	12,9

STATISTISK SENTRALBYRÅ
 Intervjukontoret
 Postboks 8132 Dep, Oslo 1
 Tlf. (02) *41 38 20

UNDERGITT TAUSHETSPLIKT

Prosjekt nr.

2	1	2
---	---	---

Intervjuerens navn: _____

Intervjuer nr. : _____

IO's navn: _____

Gate, vei: _____

Postnr./

Poststed: _____

Utvalgsområde nr.

--	--	--	--

 1- 3

År-kvartal-gang

8	4	1	2
---	---	---	---

Husholdningsnr.

--	--	--	--

 4- 6

Fødselsdag-mnd.-år Personnr.

--	--	--	--	--	--	--	--

 7-17

*
 HUSHOLDNINGENES INNKJØPSPLANER

Tilleggsspørsmål til Arbeidskraftundersøkelsen 1. kvartal 1984

Intervjuet ble foretatt

18-21	
Dag	Mnd.

22 IO er intervjuet:

1 På bostedsadresse iflg. IO-lista

2 På midlertidig bostedsadresse

3 På ny fast bostedsadresse

i: _____
 Kommunens navn

Intervjutid fra kl.

23-26	
Time	Min.

 til kl.:

27-30	
Time	Min.

, i alt

31-33		
Minutter		

Type bosted

23,5	1	38	$n = 1168$
------	---	----	------------

 Spredtbygd strøk   Kommune nr. (FOR BYRÅET)

--	--	--	--

Tettbygd strøk med:

18,1	2		200 - 1 999 bosatte
23,4	3		2 000 - 19 999 "
13,1	4		20 000 - 99 999 "
21,6	5		100 000 eller flere bosatte

Intervjuet ble foretatt med:

82,1	1	39
------	---	----

 Den person som skal intervjues iflg. IO-lista

16,9	2	
------	---	--

 Ektefelle/samboer til denne personen

* Marginalfordelinger i prosent, påføit for hånd

TIL INTERVJUEREN

ALLE HUSHOLDNINGER SOM ER MED I AKU FOR 2. GANG, SKAL VÆRE MED I DENNE UNDERSØKELSEN. DISSE ER MERKET MED "I" ELLER "2" PÅ IO-LISTA. MERKET STÅR PÅ LINJEN FOR FØRSTE PERSON I HUSHOLDNINGEN. BARE EN PERSON I HVER HUSHOLDNING SKAL INTERVJUES. DERSOM EN PERSON ER MERKET MED "I", ER DET DENNE PERSONEN SELV SOM SKAL INTERVJUES. DERSOM PERSONEN ER MERKET MED "2", ER DET VEDKOMMENDES EVENTUELLE EKTEFELLE/SAMBOER SOM SKAL INTERVJUES. DERSOM DEN MERKETE PERSONEN IKKE ER GIFT/SAMBOENDE, INTERVJUES DEN MERKETE PERSONEN SELV.

DERSOM DEN PERSON SOM UT FRA DISSE REGLENE SKAL INTERVJUES, IKKE ER Å TREFFE, SKAL INTERVJUET SKJE MED EVENTUELL EKTEFELLE/SAMBOER. DERSOM DET IKKE ER MULIG Å FÅ DIREKTE INTERVJU MED NOEN AV EKTEFELLENE/SAMBOERNE, REGNES HUSHOLDNINGEN SOM FRAFALL PÅ DENNE TILLEGGSUNDERSØKELSEN. SE ELLERS INSTRUKS TIL INTERVJUERNE.

Til slutt i dette intervjuet vil vi gjerne få stille noen spørsmål om husholdningens planer om større innkjøp framover. Først har vi noen spørsmål om den økonomiske situasjonen.

*1. Hvordan synes De den økonomiske situasjonen for Norge er i dag sammenliknet med for 12 måneder siden?

Vil De si:

LES OPP SVARALTERNATIV 1-5.

	40		
0,9	1	☐	Mye bedre
13,8	2	☐	Litt bedre
37,8	3	☐	Uendret
34,7	4	☐	Litt dårligere
7,8	5	☐	Mye dårligere
4,6	9	☐	VET IKKE.

*2. Hvordan tror De den økonomiske situasjonen for Norge vil være om 12 måneder sammenliknet med i dag?

Tror De den vil være:

LES OPP SVARALTERNATIV 1-5.

	41		
1,2	1	☐	Mye bedre
24,1	2	☐	Litt bedre
37,4	3	☐	Uendret
24,7	4	☐	Litt dårligere
5,2	5	☐	Mye dårligere
6,9	9	☐	VET IKKE

TIL INTERVJUEREN (KRYSS AV)

	42		
33,5	1	☐	MERKE "A" PÅ IO-LISTE → SPM. A3
33,7	2	☐	MERKE "B" PÅ IO-LISTE → SPM. B5
32,8	3	☐	MERKE "C" PÅ IO-LISTE → SPM. C7

*A3. NB! SPØRSMÅL A5-A4 STILLES BARE TIL IO SOM ER MERKET "A" PÅ IO-LISTA.

Vi har så noen spørsmål om prisutviklingen slik den måles ved konsumprisindeksen. Tror De at prisene i de neste 12 måneder vil stige mer, omtrent like mye eller mindre enn hva de har gjort de siste 12 måneder?

	43	$n = 391$		
26,1	1	☐	VIL STIGE MER	→ A4
51,9	2	☐	VIL STIGE OMTRENT LIKE MYE	→ A4
17,4	3	☐	VIL STIGE MINDRE	→ A4
4,6	9	☐	VET IKKE	→ 10

A4. Hvor mange prosent tror De prisene vil stige de neste 12 måneder?

VIS KORT 1 OG LES OPP SVARALTERNATIV 1-6.

	44	$n = 373$	
5,6	1	☐	1- 2 prosent
11,3	2	☐	3- 4 "
38,3	3	☐	5- 6 "
28,7	4	☐	7- 8 "
6,4	5	☐	9-10 "
0,8	6	☐	11 prosent og mer
8,9	9	☐	VET IKKE

GÅ TIL SPM. 10.

B5. NB! SPØRSMÅL B5-B6 STILLES BARE TIL IO SOM ER MERKET "B" PÅ IO-LISTA.

Vi har så noen spørsmål om prisutviklingen slik den måles ved konsumprisindeksen. Denne prisindeksen har i siste 12-månedersperiode fram til desember 1983 steget med 7,1 prosent. Tror De at prisene i de neste 12 måneder vil stige mer, omtrent like mye eller mindre enn dette?

	45	$n = 394$	
22,8	1	☐	VIL STIGE MER → B6
51,8	2	☐	VIL STIGE OMTRENT LIKE MYE → 10
20,0	3	☐	VIL STIGE MINDRE → B6
5,3	9	☐	VET IKKE → 10

B6. Hvor mange prosent tror De prisene vil stige de neste 12 måneder?

VIS KORT 1 OG LES OPP SVARALTERNATIV 1-6.

	46	$n = 168$	
7,7	1	☐	1- 2 prosent
12,4	2	☐	3- 4 "
40,8	3	☐	5- 6 "
17,8	4	☐	7- 8 "
14,8	5	☐	9-10 "
0,6	6	☐	11 prosent eller mer
5,3	9	☐	VET IKKE

GÅ TIL SPM. 10.

C7. NB! SPØRSMÅL C7-C9 STILLES BARE TIL IO SOM ER MERKET "C" PÅ IO-LISTA.

Vi har så noen spørsmål om prisutviklingen slik den måles ved konsumprisindeksen. Hvor mange prosent tror De prisene har steget de siste 12 måneder?

VIS KORT 1 OG LES OPP SVARALTERNATIV 1-6.

		47	$n = 383$	
1,0	1	☐	1- 2	prosent
7,1	2	☐	3- 4	"
28,7	3	☐	5- 6	"
30,5	4	☐	7- 8	"
14,7	5	☐	9-10	"
2,9	6	☐	11 prosent eller mer	
15,0	9	☐	VET IKKE	

C8. Tror De at prisene i de neste 12 måneder vil stige mer, omtrent like mye eller mindre enn hva de har gjort de siste 12 måneder?

		48	$n = 381$	
19,7	1	☐	VIL STIGE MER	→ C9
57,1	2	☐	VIL STIGE OMTRENT LIKE MYE	→ IO
19,7	3	☐	VIL STIGE MINDRE	→ C9
3,7	9	☐	VET IKKE	→ IO

*C9. Hvor mange prosent tror De prisene vil stige de neste 12 måneder?

VIS KORT 1 OG LES OPP SVARALTERNATIV 1-6

		49	$n = 145$	
4,7	1	☐	1- 2	prosent
9,3	2	☐	3- 4	"
38,7	3	☐	5- 6	"
20,0	4	☐	7- 8	"
12,0	5	☐	9-10	"
3,3	6	☐	11 prosent eller mer	
12,0	9	☐	VET IKKE	

STILLES TIL ALLE.

*10. Hvordan er husholdningens økonomiske situasjon i dag sammenliknet med for 12 måneder siden? Vil De si at den er:

LES OPP SVARALTERNATIV 1-5.

		50
1,5	1	☐ Mye bedre
12,7	2	☐ Litt bedre
55,0	3	☐ Uendret
25,9	4	☐ Litt dårligere
4,7	5	☐ Mye dårligere
0,3	9	☐ VET IKKE

- *11. Hvordan tror De husholdningens økonomiske situasjon vil være om 12 måneder sammenliknet med i dag? Tror De den vil være:

LES OPP SVARALTERNATIV 1-5.

		51	
1,0	1	☐	Mye bedre
15,4	2	☐	Litt bedre
52,3	3	☐	Uendret
24,3	4	☐	Litt dårligere
3,2	5	☐	Mye dårligere
3,6	9	☐	VET IKKE

- *12. Hvor mye tror De Deres husholdning vil bruke til kjøp av varer og tjenester utenom større forbruksgjenstander i de neste 12 måneder sammenliknet med de siste 12 måneder? Tror De at husholdningen vil bruke :

LES OPP SVARALTERNATIV 1-5.

		52	
2,2	1	☐	Mye mer
31,2	2	☐	Litt mer
55,7	3	☐	Omtrent det samme
7,8	4	☐	Litt mindre
1,3	5	☐	Mye mindre
1,8	9	☐	VET IKKE

- *13. Mener De at det nå er fordelaktig å anskaffe større forbruksgjenstander som fjernsyn, vaskemaskin, bil, o.l., eller er det bedre å vente?

		53	
38,4	1	☐	FORDELAKTIG Å KJØPE NÅ
22,5	2	☐	VERKEN FORDELAKTIG ELLER UFORDELAKTIG Å KJØPE NÅ
25,6	3	☐	UFORDELAKTIG Å KJØPE NÅ, BEDRE Å VENDE
13,2	9	☐	VET IKKE

14. Har husholdningen noen planer om kjøp av kapitalgjenstander som bil, båt, campingvogn, hytte o.l. i de nærmeste 12 måneder?

Vil De si at De har relativt klare planer, at De har planer som er mer usikre eller har De ingen slike planer?

		54	
7,8	1	☐	JA, HAR RELATIVT KLARE PLANER → 15
7,9	2	☐	JA, HAR PLANER SOM ER MER USIKRE → 15
83,6	3	☐	NEI, HAR INGEN SLIKE PLANER → 16
0,7	9	☐	VET IKKE → 17

- *15. I hvilken grad vil De si at dagens muligheter til å få lån påvirker disse planene?
Vil De si at lånemulighetene begrenser sterkt disse planene, at de begrenser noe eller har husholdningen ingen vansker med å få lån til slike ting?

55 $n = 183$

12,0	1	☐	BEGRENSER STERKT HUSHOLDNINGENS PLANER
19,7	2	☐	BEGRENSER NOE
55,7	3	☐	INGEN VANSKER MED Å FÅ LÅN
12,0	4	☐	IKKE AKTUELT MED LÅN
0,6	9	☐	VET IKKE

GÅ TIL SPM. 17.

- *16. I hvilken grad vil De si at dagens muligheter til å få lån er årsak til at De ikke har slike planer? Vil De si:

56 $n = 949$

1,7	1	☐	I stor grad
5,3	2	☐	I noen grad
90,4	3	☐	Ikke i noe tilfelle aktuelt med slike planer
2,6	9	☐	VET IKKE

17. Har husholdningen noen planer om kjøp av hus eller leilighet i de nærmeste 12 måneder? Vil De si at De har relativt klare planer, at De har planer som mer usikre eller har De ingen slike planer?

57 $n = 1168$

5,6	1	☐	JA, HAR RELATIVT KLARE PLANER	→ 18
6,3	2	☐	JA, HAR PLANER SOM ER MER USIKRE	→ 18
87,7	3	☐	NEI, HAR INGEN SLIKE PLANER	→ 19
0,4	9	☐	VET IKKE	→ 20

- *18. I hvilken grad vil De si at dagens muligheter til å få lån påvirker disse planene? Vil De si at lånemulighetene begrenser sterkt disse planene, at de begrenser noe eller har husholdningen ingen vansker med å få boliglån?

58 $n = 153$

14,4	1	☐	BEGRENSER STERKT HUSHOLDNINGENS PLANER
24,8	2	☐	BEGRENSER NOE
52,9	3	☐	INGEN VANSKER MED Å FÅ LÅN
7,8	9	☐	VET IKKE

GÅ TIL SPM. 20.

*19. I hvilken grad vil De si at dagens muligheter til å få lån er årsak til at De ikke har slike planer? Vil De si:

		59	$n = 988$
1,2	1	☐	I stor grad
2,9	2	☐	I noen grad
93,0	3	☐	Ikke i noe tilfelle aktuelt med slike planer
2,7	9	☐	VET IKKE

*20. Hvordan tror De at husholdningens finansielle situasjon vil være de neste 12 måneder?

VIS KORT 2 OG LES OPP. SETT ETT KRYSS.

		60
3,1	1	☐ Vi vil kunne spare mye
43,9	2	☐ Vi vil kunne spare litt
43,2	3	☐ Inntekten vil akkurat strekke til
1,4	4	☐ Vi vil måtte bruke av sparepengene
2,1	5	☐ Vi vil måtte øke gjelden for å dekke det vanlige forbruket
2,9	9	☐ VET IKKE

HUSHOLDNINGENES INNKJØPSPLANER
TILLEGG TIL AKU 3.KVARTAL 1984
INSTRUKS OG ORIENTERING FOR INTERVJUERNE

INNHOLD

	<u>Side</u>
I Orientering.....	1
II Utvalg. IO-lister.....	1
III Feltarbeidet.....	4
1. Besøksperiode.....	4
2. IO-brev.....	4
3. Telefonintervju.....	4
4. Gjenbesøk.....	4
IV Instruks til de enkelte spørsmål.....	4

Antall sider instrukslesing: 5

I. ORIENTERING

Denne undersøkelsen er en gjentakelse av tilsvarende undersøkelser i 4. kvartal 1983 og 1. og 2. kvartal 1984. Undersøkelsen er et oppdrag fra Norges Bank. Hensikten er å skaffe opplysninger om hva slags planer folk har framover når det gjelder deres eget forbruk. Slike opplysninger skal brukes i den løpende vurdering av konjunktursituasjonen som blir utført i Norges Bank, men også Statistisk Sentralbyrå og Finansdepartementet er interessert i disse opplysningene til sine konjunkturanalyser. Med konjunktursituasjonen menes bl.a. sysselsettingsutviklingen, prisstigningstakten, betalingsbalansen overfor utlandet, inntekts- og forbruksutviklingen og investeringsaktivitet. En rekke av disse tingene registreres i dag på en eller annen måte av Byrået - f.eks. er AKU den viktigste informasjonskilde til sysselsettingsforhold. Til nå har en imidlertid manglet opplysninger om de private husholdningers forbruks- og innkjøpsplaner, noe som en søker å rette på med denne undersøkelsen.

For å få fullt utbytte av undersøkelsen, bør den gjennomføres flere ganger hvert år framover. Dette er det imidlertid ikke tatt noen stilling til ennå. Selv om det er gjennomført 3 tilsvarende undersøkelser tidligere, ser vi også på denne undersøkelsen som en prøve på om slike undersøkelser skal gjennomføres framover, og hvordan disse eventuelt skal legges opp. Skjemaet til 3. kvartal er uendret fra forrige undersøkelse.

Slike undersøkelser som dette blir gjennomført i alle EF-land, Sverige og USA. Det opplegget som nyttes, her er i stor grad kopiert direkte fra de tilsvarende undersøkelsene i EF-regi. Bortsett fra noen få spørsmål som er endret, er opplegget det samme som ved de forrige undersøkelsene.

II. UTVALG. IO-LISTER

1. Utvalg

Det er i alt 1 500 husholdninger som er trukket ut til å være med i denne undersøkelsen, og det er derfor bare én person i hver husholdning som skal intervjues.

Det ville kanskje vært mest naturlig å intervju hovedpersonen i husholdningen, dvs. den person som har personkode 1 på IO-lista. Men som regel er dette mannen i huset, og vi ville derfor få intervju med langt flere menn enn kvinner. Selv om dette er en husholdningsundersøkelse, går flere av spørsmålene på vurdering av og forventninger om økonomisk situasjon, prisutvikling, innkjøpsplaner osv., og svarene vil i noen grad være preget av hvem som blir intervjuet. For å få en mer jevn fordeling av hvem i husholdningen som intervjues, har vi merket den første personen innen hver husholdning med "1" eller "2". Betydningen av disse merkene er den samme som ved de tidligere undersøkelsene. Dersom denne personen er merket "1", skal vedkommende selv intervjues.

Dersom personen er merket "2", skal vedkommendes eventuelle ektefelle/samboer intervjues. Dersom den merkede personen ikke er gift/samboende, skal han intervjues enten han er merket "1" eller "2".

Dersom den person som ut fra disse reglene skal intervjues, ikke er å treffe, skal intervjuet skje med eventuell ektefelle/samboer. Dersom det ikke er mulig å få intervju med noen av dem, regnes husholdningen som frafall på denne undersøkelsen. Indirekte intervju med en tredje person er altså ikke mulig her.

Nedenfor følger noen eksempler som vi håper kan klargjøre dette.

Merke	Navn	Personkode	Kode for ekte- skapelig status
-------	------	------------	-----------------------------------

Eksempel 1

1	Monsen, Mons	1	2
	Monsen, Kari	2	2
	Monsen, Knut	3	1

Mons intervjues. Dersom han ikke er til stede, intervjues Kari. Dersom det ikke er mulig å få intervju med noen av dem, blir det frafall.

Eksempel 2

2	Monsen, Mons	1	2
	Monsen, Kari	2	2
	Monsen, Knut	3	1

Kari intervjues. Dersom hun ikke er til stede, intervjues Mons. Dersom det ikke er mulig å få intervju med noen av dem, blir det frafall.

Eksempel 3

2	Jensen, Kari	1	1
	Jensen, Turid	1	1

Kari og Turid er søstre. Kari intervjues selv om hun er merket "2". Dersom det ikke er mulig å få intervju med Kari, blir det frafall.

Merke	Navn	Personkode	Kode for ekte- skapelig status
<u>Eksempel 4</u>			
2	Nilsen, Ole	1	1
	Karlsen, Åse	1	1

Ole og Åse er samboende, men ikke formelt gift. Her er reglene tilsvarende som i eksempel 2. Åse skal intervjues. Dersom hun ikke er å treffe, intervjues Ole. Og dersom det ikke er mulig å få intervju med noen av dem, blir det frafall.

I noen få tilfelle vil ikke IO-lista vise om to personer er samboende eller ikke. Begge vil ha personkode 1 og kode 1 for ekteskapelig status. I slike tilfelle må du spørre spesielt om dette dersom du ikke vet det fratidligere AKU-intervju.

Disse eksemplene dekker nok ikke alle situasjoner, men de mest typiske husholdninger skulle være dekket. Dersom du kommer til andre mer spesielle husholdninger, der det ut fra regelen og eksemplene her ikke går klart fram hvem som skal intervjues, intervju den personen som er merket, enten vedkommende er merket med "1" eller "2".

2. Flytting

Tidligere har denne undersøkelsen omfattet alle som var med i AKU for 2. gang. I 3. kvartal 1984 er dette endret slik at det er trukket ut 1 500 husholdninger blant dem som er med i AKU for 1., 2., 3. og 4. gang.

Dersom en husholdning som er med for 1. gang i AKU, er flyttet, er det den nyinnflyttede husholdningen som skal intervjues om innkjøpsplaner (som i AKU ellers). Merket (1 eller 2) som står utenfor den første personen i husholdningen på IO-lista, gjelder da hovedpersonen i den nyinnflyttede husholdningen. Med hovedperson mener vi her den personen i husholdningen som bidrar mest til husholdningens samlede inntekt. Dersom husholdningen er merket "1", skal denne hovedpersonen intervjues. Betydningen av "2" og regelen videre for utvelgning av hvem som skal intervjues er den samme som omtalt i pkt. II. foran.

III. FELTARBEIDET

Foreta først intervju med AKU, deretter denne tilleggsundersøkelsen om innkjøpsplaner og til slutt eventuelt "Ønsker om barn".

1. Besøksperioden er den samme som for AKU.
2. IO-brev. Det blir ikke sendt ut eget IO-brev om denne undersøkelsen (jfr. IO-brevet om AKU).
3. Telefonintervju. Intervju kan foretas over telefon på samme måte som i AKU. I spørsmålet der det er brukt kort, må du være nøye med å lese opp alternativene i samsvar med det som står på kortet.
4. Gjenbesøk. Hvis det allerede ved første besøk virker tvilsomt om det skal bli mulig å treffe IO eller eventuell ektefelle/samboer, så ta indirekte intervju med AKU etter gjeldende regler. Når det gjelder denne tilleggsundersøkelsen, kan det i tillegg foretas inntil to gjenbesøk til IO som ikke kan kontaktes over telefon.

IV. .DE ENKELTE SPØRSMÅL (merket med * i skjemaet)

Spm. 1 og 2.

Vi tenker her på den generelle økonomiske situasjonen i Norge.

Med dette mener vi bl.a. størrelsen på folks inntekter og forbruk for tiden, arbeidsledighet, prisstigning, betalingsbalanse og konkurransevne overfor utlandet.

Spm. 4-6.

Med konsumpriser tenker vi her på prisene på alle slags forbruksvarer og -tjenester, dvs. prisene på mat- og drikkevarer, klær, brensel, husholdningsartikler, møbler, transport, fritidsutstyr osv. slik disse måles i Statistisk Sentralbyrås konsumprisindeks.

Spm. 7 og 8.

Med husholdningens økonomiske situasjon tenker vi i disse spørsmålene først og fremst på husholdningenes samlede disponible inntekter. Men andre forhold som påvirker økonomien i en husholdning kommer også inn. Økonomien kan f.eks. bli bedret ved at sparemidler blir frigjort eller når et lån er ferdig nedbetalt. Eller økonomien blir forverret dersom renten på lån øker.

Spm. 9.

I dette spørsmålet tenker vi på sparing etter at avdrag på lån er betalt. Ut fra dette betyr f.eks. svaralternativ 3 at etter at avdrag på lån er betalt, vil hele resten av husholdningsinntekten gå med til å dekke det vanlige forbruket. Dersom husholdningen også vil kunne spare litt eller mye etter at avdragene på lån er betalt, skal det krysses for svaralternativ 2 eller 1.

Noen vil kanskje oppfatte svaralternativ 3 slik at inntekten akkurat vil strekke til etter at et visst beløp f.eks. er satt inn på sparekonto fast pr. måned. Dette er ikke riktig. I et slikt tilfelle skal det krysses av for svaralternativ 1 eller 2 alt etter om IO regner dette sparebeløpet som stort eller lite.

Spm. 10.

Større forbruksgjenstander er gjenstander som er relativt varige og som husholdningene ofte må spare til eller iallfall planlegge kjøpet av over en viss tid i forveien. I tillegg til eksemplene i spørsmålet, gjelder dette gjenstander som radio, stereoanlegg, større musikkinstrument, oppvaskmaskin og andre større husholdningsmaskiner, møbler, fritidsbåt, motorsykkel, campingvogn og andre større fritidsgjenstander, kostbare klesartikler som f.eks. pels, større antikviteter, kunst, smykker o.l.

Spm. 11.

Vi er her først og fremst ute etter planer for noen større utgifter, og tenker da anslagsvis på utgifter over 5000 kroner. Dette betyr at det bare er litt større utenlandsreiser som skal tas med, ikke en kort svipptur til Sverige eller liknende. Vi tenker også bare på større oppussing eller reparasjoner av hus/leilighet og større møbelkjøp over 5000 kroner.

Spm. 12-15, 17-20.

I disse spørsmålene er det viktig å skille mellom "mulighetene til å få lån" og "lånebetingelsene". Mulighetene til å få lån gjelder hvor lett eller vanskelig det er for IO å få tilsagn om lån enten gjennom bank, forsikring, arbeidsgiver, finansmekler e.l.

Lånebetingelsene derimot gjelder den rentesats som må betales og hvor lang tid lånet skal tilbakebetales over.

Sentralbyrå
 Utredningen for intervjuundersøkelser
 Hør, 14/11-83

RAPPORT FOR INTERVJUERS VURDERING AV SPØRSMÅL/INTERVJUSKJEMA M.V.

Prosjektets nr.: og Navn: _____ Intervjuers nr.: og Navn: _____

Undersøkelsen om husholdningens innkjøpsplaner er på mange måter en prøve på om en skal starte opp med slike undersøkelser jevnlig framover i Norge. Det er derfor viktig å få en systematisk tilbakerapportering fra intervjuerne om synspunkter på og erfaringer med undersøkelsen. Vi tror at intervjuernes vurdering vil være til stor hjelp og nytte både når bestemmelsen skal tas om slike undersøkelser skal gjentas eller ikke og om eventuelle endringer i opplegget av undersøkelsen.

Vi ber deg derfor fylle ut og sende inn rapportskjemaet så snart du er ferdig med alle IO til denne undersøkelsen.

Før opp antall IO som du fikk tildelt i alt i denne undersøkelsen: _____

Kan du nedenfor føre opp både spm.nr., hvor mange IO det gjaldt og eventuelt gi en nærmere vurdering av hvorfor spørsmål/skjema etter din mening feilet?

Spørsmål til intervjuer:	Spm.nr.:	Gjaldt antall IO:	Kommentarer:
1. Ble noen av spørsmålene misforstått av IO? (Hvordan merket du at IO misforsto?)	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
2. Var noen av spørsmålene spesielt vanskelig for IO å forstå? (Skyldes det lange formuleringer, ord, uttrykk m.v.)	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
3. Virket noen av spørsmålene belastende eller irriterende slik at IO viste ubehag eller motvilje mot å svare? (Gi kommentarer)	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
4. Var noen av spørsmålene slik at IO virket usikker (famlende) ved besvarelsen?	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
5. Var noen av spørsmålene spesielt tidkrevende?	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
6. Var det noen av spørsmålene som burde vært stilt i en annen rekkefølge/på et annet sted i skjemaet? (Gi kommentarer)	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
7. Var det noen spørsmål som fungerte dårlig av andre grunner? Angi for hvert spm.nr. du fører opp, hva du mener er grunnen til at spørsmålet fungerte dårlig.	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>

Spørsmål til intervjuer: _____

Kommentarer: _____

8. Hvordan synes du - alt tatt i betraktning - at intervjueskjemaet fungerte?

_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____

9. Er det noe negativt du vil trekke fram i forbindelse med instruks til enkeltpørsmål i selve intervjueskjemaet?

Spm.nr.

10. Er det noe negativt du vil trekke fram i forbindelse med "Orientering og instruks til intervjuerne"? (Var den vanskelig å finne fram i, ble det gitt for lite informasjon eller for vanskelig informasjon - og om hva?)

TIL SLUTT KAN DU FRITT KOMMENTERE BADE POSITIVE OG NEGATIVE SIDER VED SKJEMA, SPØRSMAL, INSTRUKS OG ANNET INTERVJUMATERIELL:

_____
_____
_____
_____
_____
_____

MANGE TAKK FOR HJELPEN!

Merk: Utfylte rapportskjema godtgjøres med 1 time (som føres på oppgjørsskjema under "Annen tid" og spesifiseres i merknadsrubrikken).